

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:
ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΟΛΥΝΗΣΙΩΤΙΚΟΥ,
ΑΚΡΙΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ**

Δεκέμβριος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ (σελ.2-9)

Κεφάλαιο 1^ο: Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου – ιστορικό, δομή (σελ. 10-13)

Κεφάλαιο 2^ο: Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως πολυνησιωτικό πανεπιστήμιο
(σελ. 14-22)

Κεφάλαιο 3^ο: Στόχοι και προτεραιότητες του Πανεπιστημίου του Αιγαίου
(σελ. 23-26)

Κεφάλαιο 4^ο: Η χωροθέτηση του Πανεπιστημίου του Αιγαίου (σελ. 27-28)

Κεφάλαιο 5^ο: Σύντομη στρατηγική ανάλυση του ευρύτερου
μακρο-περιβάλλοντος εντός του οποίου δραστηριοποιείται το
Πανεπιστήμιο Αιγαίου (σελ. 29-37)

Κεφάλαιο 6^ο: Το ακαδημαϊκό προφίλ (σελ. 38-46)
Α. Σχολές, Προπτυχιακά και Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών
Β. Ακαδημαϊκές Συνεργασίες (ελληνικός, διεθνής χώρος)
Γ. Ινστιτούτα

Κεφάλαιο 7^ο: Το ερευνητικό προφίλ (σελ. 47-50)

Κεφάλαιο 8^ο: Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε αριθμούς (σελ. 51-73)
8.1. Ανθρώπινο Δυναμικό
8.2. Φοιτητές/ριες
8.3. Προϋπολογισμός
8.4. Κτηριακές Υποδομές
8.5.Υποδομές Δικτύωσης και Ηλεκτρονικής Υποστήριξης
8.6. Οικονομικά Στοιχεία Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας
8.7. Τρέχοντα Ιδρυματικά Έργα Πανεπιστημίου Αιγαίου
8.8. Ερευνητικά Εργαστήρια

Κεφάλαιο 9^ο: Η Αριστεία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου (σελ. 74-81)

ΣΥΝΟΨΗ

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου – ιστορικό, δομή

Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το 1984, υπήρξε ένα επιτυχές εγχείρημα, που συνδυάζει την ανάπτυξη της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην περιφέρεια και μάλιστα στα ανατολικά όρια του ελλαδικού χώρου με την προώθηση νέων για τα ελληνικά δεδομένα γνωστικών αντικειμένων. Τα στοιχεία αυτά επενδύθηκαν με την ιστορική και εθνική σημασία που είχε και έχει η λειτουργία ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στο χώρο του Αρχιπελάγους.

Το Πανεπιστήμιο ιδρύθηκε αρχικά με έξι (6) Τμήματα καταναμημένα σε τέσσερα (4) νησιά και σήμερα διαθέτει δεκαοκτώ (18) Τμήματα καταναμημένα σε έξι (6) νησιά και τα οποία συνθέτουν πέντε (5) Σχολές.

Συγκεκριμένα: Η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Μυτιλήνης περιλαμβάνει τη **Σχολή Περιβάλλοντος** με δυο Τμήματα: το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας και τη **Σχολή των Κοινωνικών Επιστημών** με τέσσερα Τμήματα: το Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, το Τμήμα Γεωγραφίας, το Τμήμα Κοινωνιολογίας και το Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας.

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Χίου περιλαμβάνει τη **Σχολή Επιστημών της Διοίκησης** με τέσσερα Τμήματα: το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, το Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης και το Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης του Τουρισμού (δεν έχει αρχίσει η λειτουργία του).

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Σάμου περιλαμβάνει τη **Σχολή Θετικών Επιστημών** με τρία Τμήματα: το Τμήμα Μαθηματικών, το Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων, το Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών.

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Ρόδου περιλαμβάνει τη **Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών** με τρία Τμήματα: το Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού και το Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών.

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Σύρου περιλαμβάνει το ανεξάρτητο Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων και η Πανεπιστημιακή Μονάδα της Λήμνου περιλαμβάνει το ανεξάρτητο Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής.

Εγγενή Προβλήματα και Πλεονεκτήματα Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, είναι το μόνο πολυνησιωτικό Πανεπιστήμιο της χώρας και ένα από τα πολύ λίγα πολυνησιωτικά πανεπιστήμια παγκοσμίως. Το χαρακτηριστικό του αυτό, καθώς και τα ακαδημαϊκά χαρακτηριστικά αλλά και η στρατηγική ανάπτυξης και λειτουργίας του, δημιουργούν από την μια πλευρά συγκεκριμένα προβλήματα, και από την άλλη πλευρά συγκεκριμένα πλεονεκτήματα.

Λόγω της εγκατάστασής του σε ένα εκτεταμένο Αρχιπέλαγος που αποτελείται από πολλά μικρά νησιά αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα, τα σημαντικότερα από τα οποία είναι:

1. Το σχετικά αυξημένο λειτουργικό κόστος επειδή η κατανομή σε πολλά νησιά δυσκολεύει τις οικονομίες κλίμακας και αυξάνει το κόστος επικοινωνίας και μεταφοράς καθώς και το κόστος συντήρησης των υποδομών
2. Η γεωγραφική απομόνωση αυξάνει τη δυσκολία των μετακινήσεων και μεταφορών ανάμεσα στις Πανεπιστημιακές μονάδες, γεγονός που επιτείνεται επειδή τα νησιά του Αιγαίου δεν επικοινωνούν μέσω μέσων μαζικής μεταφοράς μεταξύ τους. Το Πανεπιστήμιο είναι επομένως υποχρεωμένο να συντηρεί γραφείο στην Αθήνα ως τόπο συναντήσεων τόσο ανάμεσα στα νησιά όσο και ως τόπο επαφής τρίτων με το Πανεπιστήμιο
3. Ο μεγάλος αριθμός των νησιών και το μικρό πληθυσμιακό τους μέγεθος δεν επιτρέπει την εγκατάσταση πανεπιστημιακών μονάδων παρά σε ένα μικρό αριθμό νησιών. Στα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρεμβαίνει και συμβάλει εξ αποστάσεως μέσα από την περιοδική παρουσία του σε συνεργασία με τους δήμους, είτε για εκπαιδευτικούς σκοπούς (θερινά σχολεία, κατάρτιση, μεταπτυχιακά μαθήματα κ.λπ.) είτε για ερευνητικούς σκοπούς.
4. Οι αυξημένες δυσκολίες προσέλκυσης φοιτητών στα νησιά σε σχέση με τα κεντρικά πανεπιστήμια, επειδή ένα πολύ μικρό ποσοστό των υποψηφίων (εντοπιότητα μικρότερη του 14%) προέρχεται από τα νησιά. Άλλωστε ακόμη και για ορισμένους από αυτούς τους φοιτητές/τριες, το Τμήμα που φοιτούν δεν βρίσκεται πάντα στο νησί από το οποίο προέρχονται.
5. Οι δυσκολίες λειτουργίας και συντήρησης υποδομών μεγάλης κλίμακας. Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων πρέπει να υιοθετηθούν διαφοροποιημένοι τρόποι εκπαίδευσης που να παρέχουν πλεονεκτήματα και όχι μειονεκτήματα στη λειτουργία του Πανεπιστημίου.
6. Δυσκολίες ερευνητικής λειτουργίας όπως είναι η δυσκολία συντήρησης μιας κρίσιμης μάζας ερευνητών, με δεδομένη την υποχρηματοδότηση της έρευνας στη χώρα, η διασπορά των ερευνητικών υποδομών και η απόσταση από τα κέντρα πληροφόρησης και χρηματοδότησης.
7. Οι δυσκολίες ιδιωτικής χρηματοδότησης λόγω, της αυξημένης δυσκολίας άντλησης πόρων τόσο από την τοπική κοινωνία όσο και από δίδακτρα λόγω του αυξημένου κόστους ζωής για όσους/ες εκπαιδευόμενους/ες δεν έχουν εντοπιότητα.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει ορισμένα πλεονεκτήματα επειδή είναι εγκαταστημένο σε μία ιδιαίτερη περιοχή. Πιο συγκεκριμένα :

1. Δυνατότητα αξιοποίησης του ιδιαίτερου φυσικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιβάλλοντος του Αιγαίου. Η αυξημένη έλξη που ασκούν τα νησιά του Αιγίου, σε σημαντικούς πληθυσμούς, για εποχική εγκατάσταση ιδιαίτερα κατά τη περίοδο Μαρτίου – Οκτωβρίου, κυρίως από άλλες χώρες. Ειδικά για όσους προέρχονται από βόρειες χώρες το κλίμα είναι ιδανικό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και μπορεί να αξιοποιηθεί για την προσέλκυση φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) και ερευνητών.
2. Δυνατότητα μελέτης και έρευνας των ιδιαίτερων προβλημάτων της νησιωτικότητας και της πολυνησιωτικότητας, και κατ' επέκταση των προβλημάτων κατανεμημένης λειτουργίας.
3. Δυνατότητα ανάπτυξης νέων ερευνητικών εκπαιδευτικών και διοικητικών υποδομών και υπηρεσιών, που να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα προβλήματα της νησιωτικότητας. (Για παράδειγμα, στην σύγχρονη κοινωνία της πληροφορίας τα προβλήματα τηλεκπαίδευσης, τηλεργασίας, αποκεντρωμένης διοίκησης κ.λπ. καθώς και η επιστημονική αντιμετώπισή τους αποκτούν μεγάλη σημασία, και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου φαίνεται να έχει πλεονέκτημα στην αντιμετώπισή τους εφόσον είναι υποχρεωμένο να τα διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση).
4. Δυνατότητες αξιοποίησης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ), εφόσον μπορεί να δοκιμάσει εφαρμογές κατανεμημένης λειτουργίας. Ως προς αυτή τη διάσταση τα προβλήματα της νησιωτικότητας μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλες σχετικά απομονωμένες μη νησιωτικές περιοχές.
5. Οι δυνατότητες αναπτυξιακών παρεμβάσεων στις τοπικές κοινωνίες. Ακριβώς επειδή η αντιμετώπιση των προβλημάτων της νησιωτικότητας καθίσταται δυσχερής για τις τοπικές κοινωνίες και η αυτοδιοίκηση δεν είναι συνήθως σε θέση να αντιμετωπίσει μόνη της τα πολλαπλά προβλήματα το Πανεπιστήμιο καθίσταται ο προνομιακός φορέας που μπορεί να προτείνει ολοκληρωμένες λύσεις, εφόσον μόνο αυτό μπορεί να διαθέσει ταυτόχρονα τόσο την απαιτούμενη τεχνογνωσία, όσο και τους απαιτούμενους πόρους (και μάλιστα κατανεμημένους σε πολλά νησιά).

Λόγω της πολυδιάσπασής του, ο χώρος του Αιγαίου αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες ολοκλήρωσής του σε μια ενιαία κοινωνία. Μια σειρά από υπηρεσίες είναι δύσκολο να αναπτυχθούν στα νησιά, με αποτέλεσμα την περαιτέρω υποβάθμισή τους. Το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου αποτελεί τον σοβαρότερο αναπτυξιακό παράγοντα της περιοχής που μπορεί να υποστηρίξει:

- Τη συστηματική και συνεχή μελέτη ανάλυση και κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων του Αιγαίου και το σχεδιασμό καινοτόμων παρεμβάσεων για την αντιμετώπισή τους.
- Τη μεταφορά τεχνογνωσίας στα νησιά μέσα από τη συστηματική επιστημονική συνεργασία και τη συγκρότηση διεθνών δικτύων.
- Την προσέλκυση για εγκατάσταση και απασχόληση νέου σε ηλικία πληθυσμού μέσα από τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες που παρέχει αλλά και μέσα από την απασχόληση στον ερευνητικό τομέα.
- Τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις του ίδιου του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, εφόσον το Πανεπιστήμιο μπορεί να αποτελέσει, αφενός παράγοντα πρωτοβουλιών καθόσον διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό και την τεχνογνωσία και αφετέρου παράγοντα ενοποιητικό, καθόσον δραστηριοποιείται σε ένα σημαντικό αριθμό νησιών.

Στόχοι και προτεραιότητες του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως σύγχρονο δημόσιο πανεπιστήμιο εξυπηρετεί τρεις βασικούς στόχους:

1. Την παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την ακαδημαϊκή του δραστηριότητα, στόχος που εξειδικεύεται στην προσέλκυση ακαδημαϊκών και ερευνητικών συνεργασιών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Επιπρόσθετη έμφαση δίνεται αφενός στη μελέτη των προβλημάτων της πολυνησιωτικότητας και των περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικής απομόνωσης, και αφετέρου στη μελέτη των δυνατοτήτων των ΤΠΕ στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της απομόνωσης.
2. Την εκπαίδευση νέων επιστημόνων στόχος που εξειδικεύεται αφενός στην ανάπτυξη των καινοτόμων και ανταγωνιστικών προπτυχιακών σπουδών του και στη συμπλήρωσή τους με προγράμματα κατάρτισης και διά βίου εκπαίδευσης και μάλιστα εξ αποστάσεως, και αφετέρου στην ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών και μάλιστα κατά τρόπο που ενισχύει τη διασύνδεσή της με την έρευνα. Το Πανεπιστήμιο εκμεταλλεζόμενο τη θέση του, την ερευνητική του φήμη και την ποιότητα των σπουδών του λειτουργεί ως πόλος έλξης μεταπτυχιακών φοιτητών.
3. Την συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του Αιγαίου. Η συμβολή αυτή είναι έμμεση και άμεση. Έμμεση συμβολή όταν εκδηλώνεται μέσα από την προσέλκυση νέων προπτυχιακών και τα μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά και νέων από όλο τον κόσμο με την διοργάνωση θερινών σχολείων, συνεδρίων αλλά και προγραμμάτων δια βίου και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, αλλά και μέσα από την στελέχωση του ερευνητικού και

διοικητικού του έργου. Άμεση μέσα από τη συμβολή του στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των νησιών και ειδικά με την συμβολή του στην ανάπτυξη φορέων παροχής υπηρεσιών, που ξεκινούν ως ερευνητικές δραστηριότητες στους κόλπους του και στη συνέχεια εξελίσσονται σε αναπτυξιακούς πυρήνες για ολόκληρη την περιοχή, με την συστηματική παρέμβαση του στην πολιτιστική ζωή των νησιών μέσα από τη δράση των φοιτητικών συλλόγων και πολιτιστικών ομάδων, με τη συστηματική οργάνωση διαλέξεων και εκδηλώσεων και την εν γένει συμμετοχή του στις πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες των τοπικών κοινωνιών. Το Πανεπιστήμιο συμβάλλει στην ανάπτυξη του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού, στη μεταφορά τεχνογνωσίας και στη συμβουλευτική υποστήριξη των νησιών. Τέλος κρίσιμη είναι η συμβολή του Πανεπιστημίου στην ενοποίηση των επί μέρους τοπικών κοινωνιών σε μια ολοκληρωμένη κοινωνία του Αιγαίου. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι ο μόνος φορέας που απλώνεται και σε δύο διοικητικές Περιφέρειες (Βορείου και Νοτίου Αιγαίου) και μπορεί να αναλάβει το ρόλο αυτό μέσα από παρεμβάσεις που απλώνονται σε ολόκληρο το Αιγαίο σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και την αυτοδιοίκηση.

Το προφίλ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Οι προπτυχιακοί φοιτητές του Ιδρύματος, σύμφωνα με στοιχεία που αφορούν στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2010-11, είναι 13.999. Από αυτούς προπτυχιακοί είναι οι 11.737 και μεταπτυχιακοί οι 2.262.

Ανθρώπινο Δυναμικό Πανεπιστημίου Αιγαίου	
Φοιτητές/ριες	14.000 (11.737 προπτυχιακοί, 2.262 Μεταπτυχιακοί)
Διδακτικό & Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ)	292
Ειδικού Ερευνητικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π)	23
Ειδικό Τεχνικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό	30
Διοικητικό Προσωπικό	304 (71% Ι.Δ.Α.Χ και 29% μόνιμο προσωπικό)

Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου υπηρετούν 292 μέλη Δ.Ε.Π, Το εκπαιδευτικό έργο του Ιδρύματος υποστηρίζεται, σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα, από μέλη του Ειδικού Ερευνητικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π), ενώ το έργο των εργαστηρίων υποστηρίζεται από τα μέλη Ειδικού Τεχνικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π). Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου υπηρετούν 23 μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π και 30

μέλη Ε.Τ.ΕΠ. Πολλοί εξ αυτών είναι κάτοχοι διδακτορικών διπλωμάτων ή Μεταπτυχιακών Τίτλων.

Το διοικητικό προσωπικό του Ιδρύματος ανέρχεται σε 304 υπαλλήλους που υποστηρίζουν τη λειτουργία του Ιδρύματος. Κατανέμονται τόσο στις Κεντρικές Υπηρεσίες στη Μυτιλήνη όσο στις Περιφερειακές Υπηρεσίες στη Χίο, Σάμο, Ρόδο, Σύρο και Λήμνο, όπως επίσης στον Ειδικό Λογαριασμό Έρευνας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Το διοικητικό προσωπικό αποτελείται κατά 71% από Ι.Δ.Α.Χ και κατά 29% από μόνιμο προσωπικό

Οι δαπάνες και οι επενδύσεις του Πανεπιστημίου Αιγαίου την τελευταία πενταετία (πραγματικά έξοδα) είναι οι ακόλουθες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	2006	2007	2008	2009	2010
Μισθοδοσία μετακινήσεις	22.069.850,05	22.615.305,81	23.695.568,46	25.284.033,25	22.484.068,03
Φοιτητική Μέριμνα	3.325.028,17	3.262.577,84	3.289.365,90	3.548.717,04	3.488.363,71
Λειτουργικά	8.192.799	7.886.250	8.972.322	10.994.878	9.400.570
Σύνολο Τακτικού	33.587.677	33.764.134	35.957.257	39.827.628	35.373.002
Δημόσιες επενδύσεις	4.510.219,71	4.884.618,97	2.924.022,80	1.057.788,87	1.800.909,93

Το Πανεπιστήμιο διαθέτει τις ακόλουθες κτηριακές υποδομές:

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	ΚΤΗΡΙΑ αριθμός/μ2		ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ Αριθμός κλινών		ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ
	Ιδιότητα	Μισθωμένα	Ιδιότητα	Μισθωμένα	Σύνολο
Μυτιλήνης	8 / 21.027,00	4 / 2.399,36	---	κλίνες 170	137.378,64
Χίου	4 / 6.726,00	5 / 2.283,97	κλίνες 180	---	200.881,68
Σάμου	8 / 3.694,79	6 / 3.776,02	---	κλίνες 154	142.042,20
Ρόδου	4 / 5.493,00	3 / 3.473,00	---	κλίνες 143	660.798,36
Σύρου	1 / 1.768,60	4 / 1.116,50	---	---	80.637,12
Λήμνου	4 / 1.355,65	0 / 0	---	---	0,00

Το ακαδημαϊκό-ερευνητικό προφίλ του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου λειτουργούν 18 προπτυχιακά και 28 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών καθώς και 90 ερευνητικά εργαστήρια.

Επιπρόσθετα, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει σχεδιάσει ή λειτουργεί τις ακόλουθες δομές και μονάδες:

- Διδασκαλείο «Αλέξανδρος Δελμούζος» του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης (Ρόδος)
- Διδασκαλείο «Κωνσταντίνος Καραθεοδωρή» του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Ρόδος)
- Μουσείο Απολιθωμένου Δάσους (Μυτιλήνη)
- Ινστιτούτο Αιγαίου και Δικαίου της Θάλασσας και Ναυτικού Δικαίου (Ρόδος)
- Ινστιτούτο Λω (Ιδιωτικού Δικαίου)
- Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης «Γιώργος Παπαδημητρίου»

Όσον αφορά στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ίδρυσε καινοτόμα και ανταγωνιστικά σε εθνικό επίπεδο Τμήματα, όπως το Τμήμα Γεωγραφίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος, το Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων, το Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής, ο Εκπαιδευτικός Σχεδιασμός στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι το υπό σύσταση (από το 2009) Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού, δεν έχει ενταχθεί ακόμα στο μηχανογραφικό των αποφοίτων, παρά την μοναδική έλλειψη που υπάρχει στην Ελλάδα για αντίστοιχο τμήμα.

Όσον αφορά στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (28 προγράμματα), αξίζει να σημειωθεί πως παρότι σημαντικός αριθμός αυτών απαιτούν δίδακτρα εκ μέρους των φοιτητών/ριών, και παρά το επιπρόσθετο υψηλό κόστος μετάβασης και διαβίωσης στα νησιά, αρκετά από αυτά εξακολουθούν να είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικά και να δέχονται κάθε έτος υψηλό αριθμό αιτήσεων.

Όσον αφορά στις επιστημονικές δημοσιεύσεις, συνολικά ο αριθμός των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου, που έχουν υψηλή απήχηση συγκρινόμενες με τις αντίστοιχες δημοσιεύσεις σε διεθνές επίπεδο, είναι εξαιρετικά υψηλός. Αναλυτικότερα 9 δημοσιεύσεις κατατάσσονται παγκοσμίως στο 1%, 41 στο 5%, 95 στο 10%, 272 στο 25% και 568 στο 50% (πηγή: ΕΚΤ, στοιχεία 2004-2008).

Ταυτόχρονα, ο ετήσιος αριθμός των διεθνών συνεργασιών των διδασκόντων του Πανεπιστημίου Αιγαίου αυξάνεται συνεχώς μέχρι σήμερα όπου το 39,1 % των δημοσιεύσεων αποτελούν αποτέλεσμα έρευνας μέσα από διεθνείς συνεργασίες.

Τέλος, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου κατέχει την τέταρτη θέση ανάμεσα στα Ελληνικά Πανεπιστήμια όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα για το 2010, σύμφωνα με το European Research Ranking. Η κατάταξη αυτή βασίζεται στα διαθέσιμα στοιχεία από τη βάση δεδομένων CORDIS της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα ερευνητικά έργα που έχει χρηματοδοτήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών (<http://cordis.europa.eu/>).

Με κριτήρια όπως η συνολική χρηματοδότηση των ερευνητικών έργων, το σύνολο χρηματοδότησης ανά εταίρο, ο συνολικός αριθμός των ερευνητικών έργων, η δικτύωση, η σταθερότητα του φορέα, ο συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων και ο δείκτης ποικιλότητας ερευνητικών θεμάτων, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου βρίσκεται αντίστοιχα στην 6^η θέση ανάμεσα στο σύνολο των Ελληνικών Ερευνητικών Κέντρων και ΑΕΙ της χώρας για το 2010.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο αριθμός και η χρηματοδότηση των εγκεκριμένων ερευνητικών προγραμμάτων που αντιστοιχούν σε εισροή πόρων (ερευνητικά προγράμματα εφαρμοσμένης και βασικής έρευνας, επιμορφωτικά προγράμματα, αναπτυξιακά έργα, μελέτες, κλπ) της τετραετίας 2007-2010:

Έτος	2007	2008	2009	2010
Αριθμός Εγκεκριμένων Προγραμμάτων	92	132	96	120
Προϋπολογισμός	4.175.889 €	9.738.983 €	5.902.296 €	10.009.824 €

Αναφορικά με τα είδη ερευνητικών έργων, που έχει υλοποιήσει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών αφορά Εφαρμοσμένη έρευνα (28%), ενώ η βασική έρευνα δεν υπολείπεται (22%). Σημαντικός αριθμός προγραμμάτων έχουν επίσης υλοποιηθεί, στην κατηγορία των αναπτυξιακών προγραμμάτων (15%), στην κατηγορία των μελετών (11%, που στην πλειονότητά τους αφορούν ανάγκες των τοπικών κοινωνιών του Αιγαίου), ενώ άλλα αφορούν δράσεις επιμόρφωσης (14%).

Όσον αφορά στις πηγές χρηματοδότησης, από τις οποίες το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει διεκδικήσει και έχει λάβει χρηματοδότηση, αυτές κατανέμονται κυρίως σε Ευρωπαϊκές Πηγές χρηματοδότησης (22%), και σε συγχρηματοδοτήσεις Ευρωπαϊκών & Εθνικών πόρων (30%), ενώ ένας αριθμός προγραμμάτων έχει υλοποιηθεί μέσω ιδιωτικών πόρων (9%).

1. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου – Ιστορικό, Δομή

1.1 Από το Πανεπιστήμιο της Ιωνίας στο Πανεπιστήμιο του Αιγαίου

Στο τέλος της δεύτερης δεκαετίας του 20^{ου} αιώνα, η ελληνική Κυβέρνηση, με Πρωθυπουργό τον Ελευθέριο Βενιζέλο, αποφάσισε την ίδρυση δύο ακόμη ελληνικών πανεπιστημίων σε χώρο εκτός της πρωτεύουσας του κράτους. Στο πλαίσιο αυτό, ζητήθηκε η συνδρομή ενός διακεκριμένου Έλληνα επιστήμονα, του Μαθηματικού Κωνσταντίνου Καραθεοδωρή. Στις 20 Οκτωβρίου του 1919, ο Καραθεοδωρή υπέβαλε το σχέδιο ίδρυσης του Ιωνικού Πανεπιστημίου, με πιθανές έδρες τη Σμύρνη, τη Θεσσαλονίκη και τη Χίο, έχοντας την πεποίθηση ότι η Αθήνα ως το μοναδικό κέντρο παιδείας του ελληνισμού δεν επαρκούσε πλέον για τις ανάγκες του. Επιλέχθηκε, τελικά, η πόλη της Σμύρνης, ως χώρος που σηματοδοτούσε το «Φως εξ Ανατολών». Το Πανεπιστήμιο που θα περιλάμβανε Φυσικομαθητική Σχολή, Γεωπονική Σχολή και Τμήμα Υγιεινής και Μικροβιολογίας, αξιοποιώντας έτσι γεωμορφολογικά, κοινωνικά και πολιτισμικά στοιχεία της περιοχής και το οποίο στην τελική πορεία των εργασιών του κρινόταν εφάμιλλο των μεγάλων ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, δεν λειτούργησε ποτέ, καθώς μεσολάβησε η Μικρασιατική καταστροφή. Έτσι το σχέδιο της ελληνικής Κυβέρνησης για την ίδρυση και λειτουργία ενός πανεπιστημιακού Ιδρύματος στα ανατολικά όρια του ελληνικού κράτους, δεν υλοποιήθηκε.

Χρειάστηκε να περάσουν περίπου 60 χρόνια από τότε που το Ιωνικό Πανεπιστήμιο σφράγισε την πύλη του, πριν καν να την ανοίξει, για να τεθεί εκ νέου το θέμα της ίδρυσης ενός άλλου πανεπιστημιακού Ιδρύματος στα ανατολικά σύνορα της Ελλάδας. Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το 1984, με έδρα του τη Μυτιλήνη της Λέσβου, ανατρέχει ιστορικά σ' εκείνο το πολιτικό όραμα.

1.2 Πανεπιστήμιο Αιγαίου : Ίδρυση και ανάπτυξη

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, όπως και τα Πανεπιστήμια Θεσσαλίας και Ιονίου, ιδρύθηκε το 1984 με το Π.Δ. 83, με έξι (6) αρχικά Τμήματα (Επιστήμης Φυσικού Περιβάλλοντος¹, Ιστορίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας², Διοίκησης Επιχειρήσεων, Μαθηματικών, Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών³). Πέντε (5) χρόνια αργότερα, το 1989 (Π.Δ. 376/1989), ιδρύθηκαν άλλα δύο (2) Τμήματα, αυτά

¹ Μετονομάστηκε σε Τμήμα Περιβάλλοντος

² Μετονομάστηκε σε Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας

³ Μετονομάστηκε σε Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

της Κοινωνιολογίας και της Ανθρωπογεωγραφίας⁴. Έτσι μέχρι το 2000 η λειτουργία των παραπάνω Τμημάτων σηματοδότησε την πρώτη φάση ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στις Μονάδες της Μυτιλήνης, της Χίου, της Σάμου και της Ρόδου. Το 1997, με το Π.Δ. 316/1997, ιδρύθηκαν τα Τμήματα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών (Χίος), Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων (Σάμος), Μεσογειακών Σπουδών (Ρόδος) και Επιστήμης της Θάλασσας (Μυτιλήνη). Ακολούθησε το 2000 (Π.Δ. 83/2000) η ίδρυση των Τμημάτων Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας (Μυτιλήνη), Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης (Χίος), Στατιστικής και Αναλογιστικής Επιστήμης⁵ (Σάμος) και Γραφικών Τεχνών και Σχεδίασης Συστημάτων⁶. Με την ίδρυση του τελευταίου, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου επεκτάθηκε χωρικά και στο νησί της Σύρου. Η ολοκλήρωση της ακαδημαϊκής φυσιογνωμίας του Ιδρύματος έγινε με την ίδρυση του Τμήματος Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής, με έδρα τη Λήμνο, το 2007 (Π.Δ. 35/2007) και με την ίδρυση πριν από δυο έτη, το 2009, του Τμήματος Οικονομικής και Διοίκησης του Τουρισμού στη Χίο (Π.Δ. 170/2009) που δεν έχει αρχίσει ακόμη να λειτουργεί.

Η ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το 1984, όπως αποδεικνύεται από την μετέπειτα πορεία της εξέλιξης και ανάπτυξής του, υπήρξε ένα επιτυχές εγχείρημα, μέσα από το οποίο συνδυάστηκε η ανάπτυξη των σπουδών της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης στην περιφέρεια και μάλιστα στα ανατολικά όρια του ελλαδικού χώρου με την προώθηση νέων για τα ελληνικά δεδομένα γνωστικών αντικειμένων. Τα στοιχεία αυτά επενδύθηκαν με την ιστορική και εθνική σημασία που είχε και έχει η λειτουργία ενός Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στο χώρο του Αρχιπελάγους.

1.3 Η στρατηγική ίδρυσης και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αιγαίου : 27 χρόνια λειτουργίας και προσφοράς

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχοντας συμπληρώσει, το Μάρτιο του 2011, 27 χρόνια από την ίδρυσή του και 25 λειτουργίας του ανήκει στα νεότερα Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας μας. Ωστόσο, κατατάσσεται ανάμεσα στα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια της Ελλάδας, στη βάση του αριθμού των Τμημάτων του, με Σχολές και Τμήματα στις νησιωτικές πόλεις της Μυτιλήνης (έδρα του Ιδρύματος), της Χίου, του Καρλοβάσου Σάμου, της Ρόδου, της Ερμούπολης Σύρου και της Μύρινας Λήμνου, συγκροτώντας ένα Πανεπιστήμιο - Δίκτυο που καλύπτει το σύνολο του διοικητικού χώρου του Αιγαίου.

⁴ Μετονομάστηκε σε Τμήμα Γεωγραφίας

⁵ Μετονομάστηκε σε Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών

⁶ Μετονομάστηκε σε Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων

Κύριο χαρακτηριστικό των Τμημάτων του, τόσο αυτών που ιδρύθηκαν κατά την πρώτη φάση της ανάπτυξής του, όσο και των νεότερων, είναι η ανάπτυξη νέων γνωστικών αντικειμένων, συνήθως διεπιστημονικών, τα οποία ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής και παγκόσμιας κοινωνίας, όσο και στις απαιτήσεις και προσδοκίες των φοιτητών του για σπουδές υψηλής επιστημονικής αξίας, σε συνδυασμό με άριστες προοπτικές επαγγελματικής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό, η ακαδημαϊκή ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σε επίπεδο τόσο προπτυχιακών όσο και μεταπτυχιακών σπουδών, έγινε και γίνεται με μεθοδικότητα και επισταμένη μελέτη, σύμφωνα με τα Στρατηγικά Σχέδια και τα Προγράμματα Ανάπτυξής του, λαμβανομένων πάντοτε υπόψη των επιστημονικών εξελίξεων, στον ελλαδικό, ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο, σε συνδυασμό με τις δυνατότητες ανάπτυξης νέων εκπαιδευτικών Μονάδων, όπως αυτές καθορίζονταν και καθορίζονται μέσα στις συγκεκριμένες εκπαιδευτικές, κοινωνικές, οικονομικές και άλλες συνθήκες τόσο του χώρου ένταξής τους (νησιά του Αιγαίου Πελάγους) όσο και ευρύτερα του ελλαδικού χώρου.

Οι ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από την ίδρυση και λειτουργία ενός Ιδρύματος σε έναν ευρύ νησιωτικό χώρο, από την πολυδιάσπαση του Ιδρύματος –που στην πραγματικότητα συνοδοιπορεί με την πολυδιάσπαση του χώρου- και οι οποίες συχνά εκλαμβάνονται από τους πολλούς ως δυσκολίες, είναι αυτές που οδήγησαν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου να αναπτυχθεί με τη μορφή ενός Πανεπιστημίου δικτύου, που οι διαφορετικές του Μονάδες βρίσκονται σε διαρκή αλληλεπίδραση μεταξύ τους, λειτουργώντας έτσι στο πλαίσιο μιας ενοποιημένης εκπαιδευτικής ολότητας. Ταυτόχρονα η ιδιομορφία της νησιωτικής πολυδιάσπασης του Ιδρύματος –μοναδική στον ελλαδικό χώρο, καθώς δεν υπάρχει κανένα άλλο ίδρυμα που να εδράζεται σε νησιωτικό ή ηπειρωτικό χώρο με τον αριθμό των Μονάδων που έχει το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου- συνέβαλε ουσιαστικά στην ανάπτυξη μιας διοικητικής δομής που βασίζεται στην αποκέντρωση. Η διοικητική δικτυακή δομή αυτή αποτελεί ένα παράδειγμα καλής πρακτικής αποκεντρωμένης λειτουργίας, βασισμένης στις Τεχνολογίες των Πληροφοριών και Επικοινωνιών. Με την ένταξη αυτών στην καθημερινή του πρακτική, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου υπήρξε το πρώτο ελληνικό Πανεπιστήμιο που υλοποίησε ουσιαστικά την Κοινωνία της Πληροφορίας.

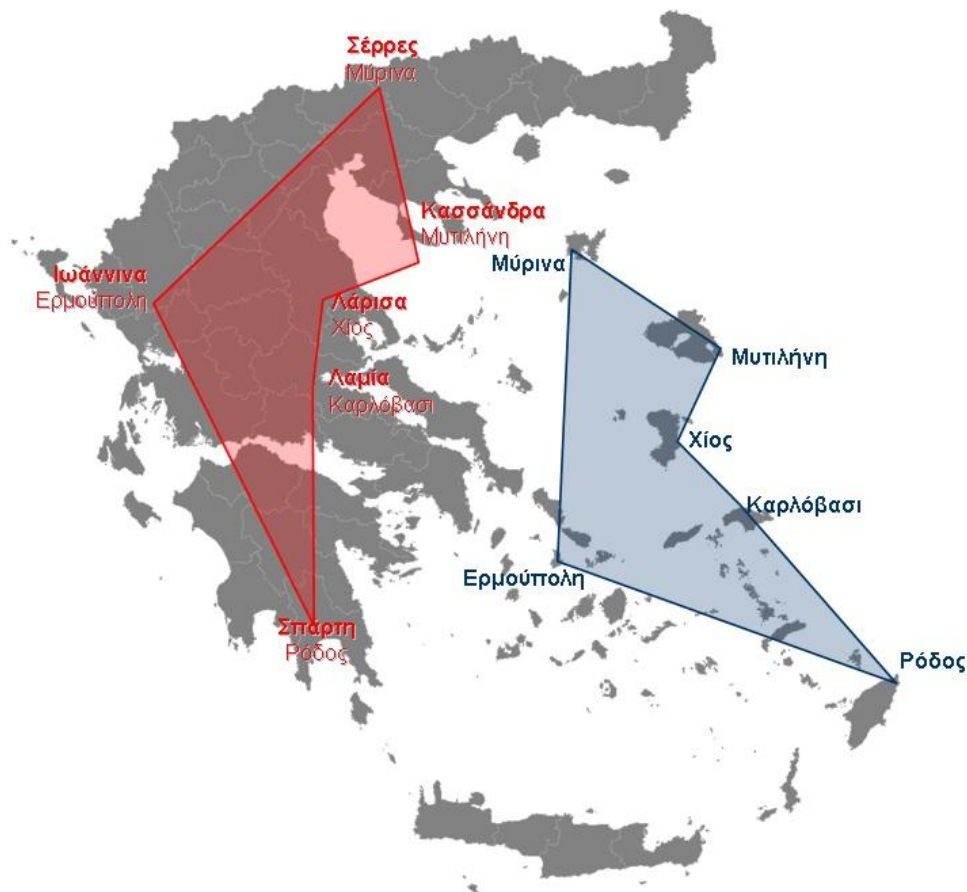
Σημαντικό στοιχείο στην ανάπτυξη του Ιδρύματος αποτελούν και οι τοπικές κοινωνίες, μέσα στις οποίες οργανώθηκε η λειτουργία του. Ο αιγαιοπελαγίτικος χώρος είναι ένας χώρος μεγάλος, γεωμορφολογικά και πολιτισμικά ασυνεχής που χαρακτηρίζεται ωστόσο από το κοινό σημείο της μακραινής και έντονης προσήλωσης των τοπικών κοινωνιών στην ανάπτυξη της παιδείας, της εκπαίδευσης και των τεχνών. Στο χώρο αυτό λειτούργησε και λειτουργεί το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αξιοποιώντας την μακρά ιστορική παράδοση των τοπικών κοινωνιών, σεβόμενο τον ιδιαίτερο χαρακτήρα αυτών και αντιλαμβανόμενο τις πολιτισμικές διαφοροποιήσεις. Και όχι μόνο λειτούργησε, αλλά κατάφερε να ενσωματωθεί

πλήρως στον κοινωνικό ιστό των νησιών, όπου ανέπτυξε τις Μονάδες του, συμβάλλοντας με σειρά δράσεων ενεργά στην περιφερειακή ανάπτυξη, την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, στην ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων των περιοχών αυτών. Πέτυχε τελικά να αναπτύξει άρρηκτες σχέσεις με τους κατοίκους των νησιών και τους τοπικούς φορείς, να αναδειχθεί σε σημαντικό πόλο της καθημερινής ζωής των κοινωνιών και να ενώσει χωροταξικά και πολιτιστικά το Αιγαίο μέσα από την ίδια τη λειτουργία του.

2 Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως Πολυνησιωτικό Πανεπιστήμιο

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, ως το μοναδικό πολυνησιωτικό Πανεπιστήμιο της χώρας, αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα στην ανάπτυξη του λόγω της λειτουργίας του σε ένα εκτεταμένο Αρχιπέλαγος. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι εγκαταστημένο σε έναν γεωγραφικό χώρο που αποτελείται από τρία νησιωτικά συμπλέγματα (νησιά Β. Αιγαίου, Κυκλάδες, Δωδεκάνησα), διαθέτει 30 κύρια νησιά και πολλά μικρότερα και είναι οργανωμένος σε δύο διοικητικές περιφέρειες.

Στο σχήμα που ακολουθεί απεικονίζεται η προβολή στην ηπειρωτική Ελλάδα, της έκτασης του γεωγραφικού χώρου που καταλαμβάνει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Οι ιδιαιτερότητες του Αιγαίου

Το Αιγαίο χαρακτηρίζεται από μεγάλη διασπορά του πληθυσμού του, που είναι εγκαταστημένος σε πολλά διαφορετικά νησιά. Λόγω των γεωγραφικών περιορισμών που ασκούνται στη δημογραφική ανάπτυξη, των μικρότερων κυρίως νησιών, παρατηρείται σχετικά περιορισμένη εγκατάσταση μόνιμων πληθυσμών.

Πολλά νησιά του Αιγαίου, λόγω του αυξημένου τουρισμού τους, παρουσιάζουν σημαντικές μεταβολές της δημογραφικής τους πυκνότητας, η οποία αυξάνει σημαντικά κατά την τουριστική περίοδο και μειώνεται στη συνέχεια. Το φαινόμενο αυτό συχνά δεν αφορά μόνο τη μετακίνηση τουριστών αλλά και των απασχολούμενων στις υπηρεσίες.

Προβλήματα του πολυνησιωτικού πανεπιστημίου

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως πολυνησιωτικό πανεπιστήμιο είναι:

2.1.1 Τα προβλήματα λόγω της χωρικής διασποράς

Λόγω της χωρικής πολυδιάσπασής του το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αντιμετωπίζει μια σειρά από προβλήματα στην προσπάθειά του να λειτουργήσει αποτελεσματικά. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συγκροτείται σήμερα από έξι πανεπιστημιακές μονάδες εγκαταστημένες σε ορισμένα μόνο μεγάλα νησιά και συγκεκριμένα σε τέσσερα νησιά του Βορείου και δύο νησιά του Νοτίου Αιγαίου. Ένα κριτήριο επιλογής των συγκεκριμένων νησιών είναι ότι διαθέτουν ικανοποιητικό πληθυσμό ικανό να μπορεί να φιλοξενεί μια Πανεπιστημιακή κοινότητα κυρίως κατά τη μη τουριστική περίοδο.

Η χωρική διασπορά των Πανεπιστημιακών μονάδων δημιουργεί ωστόσο λειτουργικά προβλήματα όπως είναι:

- Το αυξημένο διοικητικό κόστος του Πανεπιστημίου καθώς η διοίκηση κατανέμεται σε πολλά νησιά και δυσκολεύει τις οικονομίες κλίμακας.
- Το αυξημένο κόστος ανάπτυξης και συντήρησης των υποδομών εφόσον οι δυνατότητες κοινής αξιοποίησης των πόρων είναι περιορισμένες. Ιδιαίτερα οι υποδομές φοιτητικής μέριμνας π.χ. λέσχες σίτισης, φοιτητικές εστίες αλλά και βιβλιοθήκες απαιτείται να λειτουργούν σε 6 διαφορετικά νησιά.
- Το αυξημένο κόστος επικοινωνίας.
- Η δυσκολία των μετακινήσεων και μεταφορών ανάμεσα στις διάσπαρτες Πανεπιστημιακές μονάδες, λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης.

Το πρόβλημα της συγκοινωνίας

Το πρόβλημα της γεωγραφικής απομόνωσης είναι βεβαίως το σοβαρότερο πρόβλημα της νησιωτικότητας. Ωστόσο το πρόβλημα αυτό επιτείνεται και από τον τρόπο οργάνωσης των συγκοινωνιών στα νησιά του Αιγαίου. Το δίκτυο των συγκοινωνιών στο Αιγαίο έχει αναπτυχθεί κατά τρόπο που καθιστά τον Πειραιά τον μόνο κύριο συγκοινωνιακό κόμβο. Έτσι σχεδόν οποιαδήποτε μετακίνηση από νησί

σε νησί προϋποθέτει τη μετακίνηση μέσω Πειραιά καθώς και αυξημένο μεταφορικό κόστος και χρόνο μετάβασης από νησί σε νησί. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου οφείλει να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος που καθιστά πρακτικά αδύνατη την ολοκλήρωση των νησιών σε μια ενιαία κοινωνία. Μέχρι την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι υποχρεωμένο να συντηρεί γραφείο στην Αθήνα και να το χρησιμοποιεί ως τόπο συναντήσεων τόσο ανάμεσα στα νησιά όσο και ως τόπο επαφής τρίτων με το Πανεπιστήμιο.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της επικοινωνίας το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι αναγκασμένο να βασίζεται ουσιαστικά στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας, σε όλους τους τομείς της λειτουργίας του.

Η δυσκολία παρουσίας σε μεγάλο αριθμό νησιών

Ο αναπτυξιακός ρόλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου προϋποθέτει την παρέμβαση του σε έναν μεγάλο αριθμό νησιών. Ωστόσο ο μεγάλος αριθμός των νησιών και το μικρό πληθυσμιακό μέγεθος δεν επιτρέπει την εγκατάσταση πανεπιστημιακών μονάδων παρά σε ένα μικρό αριθμό νησιών. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό το Πανεπιστήμιο Αιγαίου οφείλει να υιοθετήσει ένα πρόγραμμα παρεμβάσεων στα νησιά χωρίς απαραίτητα να διαθέτει μονίμως εγκαταστημένες εκεί πανεπιστημιακές μονάδες. Αυτό μπορεί να γίνεται με την περιοδική παρουσία του σε συνεργασία με τους δήμους, είτε για εκπαιδευτικούς σκοπούς (θερινά σχολεία, κατάρτιση, μεταπτυχιακά μαθήματα κ.λπ.) είτε για ερευνητικούς σκοπούς.

2.1.2 Τα προβλήματα προσέλκυσης φοιτητών

Ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι οι δυσκολίες προσέλκυσης φοιτητών και προσωπικού διότι:

- α) Υπάρχουν αυξημένες δυσκολίες προσέλκυσης και μόνιμης παραμονής φοιτητών στα νησιά σε σχέση με τα κεντρικά πανεπιστήμια, επειδή μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των υποψηφίων φοιτητών προέρχεται από τα νησιά. Άλλωστε ακόμη και όταν προέρχονται οι φοιτητές από το Αιγαίο δεν σημαίνει ότι το Τμήμα που φοιτούν βρίσκεται πάντα στο νησί από το οποίο προέρχονται. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το ποσοστό εντοπιότητας των πρωτοετών φοιτητών 2011 -2012.

Περιοχή προέλευσης Φοιτητών	Εισακτέοι 90%	Εισακτέοι 10%	Σύνολο	%
Λέσβος	97	14	111	4%
Χίος	65	7	72	3%
Σάμος	32	4	36	1%
Δωδεκάνησα	112	9	121	5%
Κυκλάδες	33	1	34	1%
Αττική	636	10	646	26%
Πειραιάς	97	8	105	4%
Θεσσαλονίκη	131	22	153	6%
Άλλο	1032	160	1192	48%
Σύνολο	2235	235	2470	100%

Το πρόβλημα είναι ιδιαίτερα έντονο στους προπτυχιακούς φοιτητές, αλλά μετριάζεται στους μεταπτυχιακούς. Κύρια αιτία είναι το σχετικά υψηλό κόστος διαβίωσης. Παρόλο που το πρόβλημα του κόστους διαβίωσης είναι ανάλογο και για τους επαρχιώτες φοιτητές που σπουδάζουν στα κεντρικά πανεπιστήμια, το πολύ μικρότερο ποσοστό εντοπιότητας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου σε σχέση με τα κεντρικά, το καθιστά εκρηκτικό. Ειδικά κατά την αρχική φάση ανάπτυξης των τμημάτων όταν η γρήγορη συγκέντρωση ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων και μεγάλων ομάδων φοιτητών σε περιορισμένο αριθμό νησιών δημιουργεί συχνά προβλήματα εσωτερικών ανισορροπιών που αυξάνουν το κόστος γης και διαβίωσης. Η δυσκολία μόνιμης εγκατάστασης αυξάνει και τη δυσκολία διατήρησης, σε καθημερινή βάση, μιας κρίσιμης μάζας φοιτητών, που να στηρίζει την παραδοσιακή λειτουργία των μαθημάτων.

- γ) Το μικρό μέγεθος των πόλεων, που συνήθως περιορίζει τις δυνατότητες εύρεσης σταθερής εργασίας, δυσχεραίνει την μετεγκατάσταση των οικογενειών, όσων μετακινούνται για να εργαστούν στο Πανεπιστήμιο.

Τα νησιωτικά πανεπιστήμια χαρακτηρίζονται επομένως συχνά από υψηλή κινητικότητα τόσο των φοιτητών όσο και του προσωπικού τους, η οποία μάλιστα καθίσταται δυσχερής λόγω του υψηλού κόστους μεταφοράς.

2.1.3 Τα ακαδημαϊκά προβλήματα

Εκτός από λειτουργικά προβλήματα και προβλήματα προσέλευσης, το Πανεπιστήμιο αντιμετωπίζει και ορισμένα σημαντικά ακαδημαϊκά προβλήματα:

α) Η αλληλεπίδραση μεταξύ των τμημάτων και των σχολών, που ούτως ή άλλως είναι μικρή στα Ελληνικά ΑΕΙ, δυσχεραίνεται και λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης και περιορίζει τις δυνατότητες ανάπτυξης διατμηματικών και διεπιστημονικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

β) Οι δυσκολίες λειτουργίας με τον συμβατικό τρόπο οργάνωσης της εκπαίδευσης όπως είναι η δυσκολία ανάπτυξης και συντήρησης εκπαιδευτικών υποδομών μεγάλης κλίμακας. Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων πρέπει να υιοθετηθούν διαφοροποιημένοι τρόποι εκπαίδευσης που να παρέχουν πλεονεκτήματα και όχι μειονεκτήματα στη λειτουργία του Πανεπιστημίου.

γ) Οι δυσκολίες ερευνητικής λειτουργίας όπως είναι:

- Η δυσκολία διατήρησης μιας κρίσιμης μάζας ερευνητών, δεδομένης της υποχρηματοδότησης της έρευνας στη χώρα.
- Η διασπορά ερευνητικών υποδομών.
- Η απόσταση από τα κέντρα πληροφόρησης και χρηματοδότησης.

Και αυτά τα προβλήματα απαιτούν μία ιδιαίτερη αντιμετώπιση.

δ) Δυσκολίες χρηματοδότησης λόγω:

- Της αυξημένης δυσκολίας άντλησης πόρων από την τοπική κοινωνία.
- Της αυξημένης δυσκολίας άντλησης πόρων από δίδακτρα μεταπτυχιακών φοιτητών λόγω του αυξημένου κόστους ζωής για όσους δεν διαθέτουν εντοπιότητα.

Τα πλεονεκτήματα του πολυνησιωτικού Πανεπιστημίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει ορισμένα πλεονεκτήματα επειδή είναι εγκαταστημένο σε μία ιδιαίτερη περιοχή. Πιο συγκεκριμένα:

1. Δυνατότητα αξιοποίησης του ιδιαίτερου φυσικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιβάλλοντος του Αιγαίου. Η αυξημένη έλξη που ασκούν

τα νησιά του Αιγίου, σε σημαντικούς πληθυσμούς, για εποχική εγκατάσταση ιδιαίτερα κατά τη περίοδο Μαρτίου – Οκτωβρίου, κυρίως από άλλες χώρες. Ειδικά για όσους προέρχονται από βόρειες χώρες το κλίμα είναι ιδανικό καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, μπορεί να αξιοποιηθεί για:

- την προσέλκυση ελλήνων φοιτητών ιδιαίτερα μεταπτυχιακών
  - την προσέλκυση ξένων φοιτητών
  - την προσέλκυση νέων ελλήνων ερευνητών
  - την προσέλκυση ξένων ερευνητών
  - την προσέλκυση ελλήνων επιστημόνων του εξωτερικού
2. Δυνατότητα μελέτης και έρευνας των ιδιαίτερων προβλημάτων της νησιωτικότητας και της πολυνησιωτικότητας καθώς και των προβλημάτων κατανεμημένης λειτουργίας.
  3. Δυνατότητα ανάπτυξης νέων ερευνητικών εκπαιδευτικών και διοικητικών υποδομών και υπηρεσιών, που να ανταποκρίνονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας. (Για παράδειγμα, στην σύγχρονη κοινωνία της πληροφορίας τα προβλήματα τηλεκπαίδευσης, τηλεργασίας, αποκεντρωμένης διοίκησης κ.λπ. καθώς και η επιστημονική αντιμετώπισή τους αποκτούν μεγάλη σημασία και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου φαίνεται να έχει πλεονέκτημα στην αντιμετώπιση τους εφόσον είναι υποχρεωμένο να τα διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση).
  4. Δυνατότητες αξιοποίησης των ΤΠΕ, εφόσον μπορεί να δοκιμάσει εφαρμογές κατανεμημένης λειτουργίας. Ως προς αυτή τη διάσταση τα προβλήματα της νησιωτικότητας μπορούν να εφαρμοστούν και σε άλλες σχετικά απομονωμένες μη νησιωτικές περιοχές.
  5. Οι δυνατότητες αναπτυξιακών παρεμβάσεων στις τοπικές κοινωνίες.

Ακριβώς επειδή η αντιμετώπιση των προβλημάτων της νησιωτικότητας καθίσταται δυσχερής για τις τοπικές κοινωνίες και η αυτοδιοίκηση δεν είναι συνήθως σε θέση να αντιμετωπίσει μόνη της τα πολλαπλά προβλήματα το Πανεπιστήμιο καθίσταται ο προνομιακός φορέας που μπορεί να προτείνει ολοκληρωμένες λύσεις εφόσον μόνο αυτό μπορεί να διαθέσει ταυτόχρονα τόσο την απαιτούμενη τεχνογνωσία, όσο και τους απαιτούμενους πόρους (και μάλιστα κατανεμημένους σε πολλά νησιά).

Η αναγκαιότητα και ο ρόλος του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ακριβώς λόγω της πολυδιάσπασής του, ο χώρος του Αιγαίου αντιμετωπίζει σοβαρές δυσκολίες ολοκλήρωσής του σε μια ενιαία κοινωνία. Ακόμη μια σειρά από υπηρεσίες είναι δύσκολο να αναπτυχθούν στα νησιά, με αποτέλεσμα την περαιτέρω υποβάθμιση του Αιγαιοπελαγίτικου χώρου. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών προϋποθέτει το σχεδιασμό και την υλοποίηση εναλλακτικών τρόπων παρέμβασης στις τοπικές κοινωνίες καθώς και την οργάνωση της παροχής των υπηρεσιών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συστηματική εμπλοκή ενός ερευνητικού και εκπαιδευτικού φορέα υψηλού επιπέδου, που θα υποστηρίξει:

- Τη συστηματική και συνεχή μελέτη και κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων του Αιγαίου.
- Την ανάλυση των ιδιαιτεροτήτων αυτών και το σχεδιασμό καινοτόμων παρεμβάσεων για την αντιμετώπισή τους.
- Τη μεταφορά τεχνογνωσίας μέσα από τη συστηματική επιστημονική συνεργασία και τη συγκρότηση διεθνών δικτύων.
- Την προσέλκυση για εγκατάσταση και απασχόληση νέου σε ηλικία πληθυσμού μέσα από τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες που παρέχει αλλά και μέσα από την απασχόληση στον ερευνητικό τομέα.
- Τις αναπτυξιακές παρεμβάσεις του ίδιου του Πανεπιστημίου σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες, εφόσον το Πανεπιστήμιο μπορεί να αποτελέσει, αφενός παράγοντα πρωτοβουλιών καθόσον διαθέτει το ανθρώπινο δυναμικό και την τεχνογνωσία και αφετέρου παράγοντα ενοποιητικό καθόσον δραστηριοποιείται σε ένα σημαντικό αριθμό νησιών.

Το ρόλο αυτό τόσο τον ακαδημαϊκό όσο και τον αναπτυξιακό το Πανεπιστήμιο Αιγαίου καλείται να τον διαδραματίσει για ολόκληρη την περιοχή του Αιγαίου και όχι μόνο για τα νησιά στα οποία διαθέτει Πανεπιστημιακές Μονάδες.

Πρωτοβουλίες του Πανεπιστημίου σε σχέση με τη νησιωτικότητα

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου για να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τα προβλήματα που έχει ως πολυνησιωτικό πανεπιστήμιο προχώρησε ήδη σε μια σειρά από ενέργειες:

1. Υλοποιεί ένα στρατηγικό πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης:

Το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου υλοποιεί ένα έργο με τίτλο : «Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου βασικός παράγοντας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Αιγαιοπελαγίτικου χώρου» το οποίο είναι ενταγμένο στο ΕΣΠΑ στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Το έργο προβλέπει πέντε δράσεις:

- α: Ανάπτυξη δομών και υποδομών για την υποστήριξη της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και διοίκησης.
- β: Οργάνωση και λειτουργία διεπιστημονικών και διατμηματικών προγραμμάτων σπουδών και επιμορφωτικών προγραμμάτων με e-Learning, στο πλαίσιο της δια βίου εκπαίδευσης.
- γ: Οργάνωση και Λειτουργία Θερινών Προγραμμάτων Σπουδών.
- δ: Εκπαίδευση και υποστήριξη προς τις τοπικές κοινωνίες.
- ε. Διοργάνωση Ανοιχτών διαλέξεων σε συνεργασία με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης στις έδρες του Πανεπιστημίου Αιγαίου
- στ. Ερευνητικές δράσεις με αντικείμενο τη νησιωτικότητα.

2. Συμμετέχει σε ένα διεθνές δίκτυο νησιωτικών πανεπιστημίων

Μετέχει σε ένα διεθνές δίκτυο νησιωτικών πανεπιστημίων με την επωνυμία Δίκτυο Αριστείας Νησιωτικών Περιοχών (RETI). Στο Δίκτυο συμμετέχουν 25 ιδρύματα από την Ευρώπη (Κορσική, Σαρδηνία, Βαλεαρίδες, Μάλτα) αλλά και από τρίτες χώρες όπως Πράσινο Ακρωτήριο, Πουέρτο Ρίκο, Ιαπωνία κλπ. Από την Ελλάδα συμμετέχουν το Πανεπιστήμιο της Κρήτης, το ΤΕΙ Ιονίων και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (νέο μέλος). Η συμμετοχή αυτή του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο δίκτυο RETI έχει τριπλό στόχο:

- την ακόμη μεγαλύτερη διεθνοποίηση του ιδρύματος
- την ανάδειξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε κέντρο αριστείας σε θέματα νησιωτικότητας αξιοποιώντας και τη σχετική χρηματοδότηση του Υπουργείου Παιδείας
- τη στενή συνεργασία της πανεπιστημιακής κοινότητας του Αιγαίου με άλλες νησιωτικές πανεπιστημιακές κοινότητες και ευρύτερα κοινωνίες που βιώνουν την νησιωτικότητα, τα εμπόδια που δημιουργεί και τις προκλήσεις που θέτει, ώστε όλοι μαζί -και με τη συμμετοχή της ελληνικής νησιωτικής κοινωνίας και των εκπροσώπων της- να προχωρήσουν σε δράσεις για την βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών

Το δίκτυο βρίσκεται στον 2^ο χρόνο λειτουργίας που θα αφιερωθεί στην ενεργοποίηση του δικτύου μέσα συγκεκριμένες δράσεις που αφορούν την εκπαίδευση και την έρευνα, καθώς και την υποστήριξη της κινητικότητας των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας γεγονός που θα διευκολύνει τη γνωριμία τους και την συνεργασία των ιδρυμάτων σε σταθερή βάση.

Έχει ήδη αποφασιστεί η οργάνωση θερινού σχολείου από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου το 2012 με θέμα «Βιώσιμη ανάπτυξη και Νησιωτικές Ταυτότητες», δηλαδή

αναφορικά με το πως τα τοπικά φυσικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά, παραγωγικά χαρακτηριστικά των νησιών (που αποτελούν και την ταυτότητα τους) μπορούν να συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη τους.

3. Οργανώνει σταθερές συνεργασίες με τις τοπικές κοινωνίες

Το Πανεπιστήμιο έχει πολυετείς συνεργασίες με φορείς της Πολιτείας στον Αιγαϊακό χώρο, Υπουργεία, Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου καθώς και με τις τοπικές κοινωνίες (νησιά).

Ενδεικτικά αναφέρονται:

Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ (πρώην) Υπουργείου Αιγαίου, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πανεπιστημίου Αιγαίου (2008): Θεσμοθέτηση της συνεργασίας του Πανεπιστημίου, ως Επιστημονικού Συμβούλου και Στρατηγικού Εταίρου του Υπουργείου, σε θέματα προστασίας, ανάδειξης και ανάπτυξης των νησιών του Αιγαίου. Το αντικείμενο συνεργασίας περιλαμβάνει την προώθηση πολιτικών, επιστημονικών ερευνών, δράσεων και ενεργειών στο πλαίσιο προτάσεων του Υπουργείου προς το πανεπιστήμιο σε θέματα: περιβάλλοντος, πολιτισμού, ναυτιλίας, τουρισμού, καινοτομίας-έρευνας εκπαίδευσης-κατάρτισης, νησιωτικής ανάπτυξης και πολιτικής κ.λ.π.

Μνημόνιο συνεργασίας με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου (2005). Το μνημόνιο αφορά στην συμβολή του ακαδημαϊκού δυναμικού του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε θέματα αειφόρου ανάπτυξης μέσα από τα γνωστικά πεδία που θεραπεύει (περιβάλλον, πολιτισμός, κοινωνικές επιστήμες, οικονομία κλπ) και τη δέσμευση της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λέσβου για την υποστήριξη (οικονομική και λειτουργική) εκπαιδευτικών και ερευνητικών πρωτοβουλιών και ανάπτυξης του Πανεπιστημίου (όπως η δημιουργία υποδομών του νέου «Τμήματος Επιστήμης Τροφίμων & Διατροφής» στην Λήμνο)

Μνημόνιο Συνεργασίας με το Πε.Σ.Υ.Π. (Περιφερειακό Σύστημα Υγείας και Πρόνοιας) Β. Αιγαίου (2007): Με την συμφωνία αυτή επιστεγάζεται η διαχρονική δραστηριότητα Τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών στην υποστήριξη Δομών Κοινωνικής Υποστήριξης με την εθελοντική εργασία μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας σε τομείς όπως η από-ασυλοποίηση, η συμβουλευτική κλπ.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει συνάψει πρόσφατα Πρωτόκολλα Συναντίληψης και Συνεργασίας, με την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, καθώς και με τους δήμους των νησιών του Αιγαίου ξεκινώντας από τους δήμους όπου διαθέτει πανεπιστημιακές μονάδες, όπως τους Δήμους Λήμνου, Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου, Ρόδου, Σύρου.

3 Οι Στόχοι και Προτεραιότητες του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως σύγχρονο δημόσιο πανεπιστήμιο εξυπηρετεί τρεις βασικούς στόχους:

1. Την παραγωγή νέας γνώσης
2. Την εκπαίδευση νέων επιστημόνων
3. Τη συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής στην οποία βρίσκεται εγκατεστημένο και της χώρας γενικότερα

Οι γενικοί αυτοί στόχοι εξειδικεύονται για το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στους εξής επιμέρους στόχους:

1. Η παραγωγή νέας γνώσης (Ερευνητικοί στόχοι) εξειδικεύεται ως:
  - Να προσελκύσει ακόμα περισσότερες ακαδημαϊκές και ερευνητικές συνεργασίες σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
  - Στη μελέτη της πολυνησιωτικότητας και των περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικής απομόνωσης. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου μπορεί να συμβάλλει σημαντικά διότι αφενός και το ίδιο είναι υποχρεωμένο να αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα και αφετέρου διότι τα επιστημονικά αντικείμενα γύρω από τα οποία έχει αναπτυχθεί είναι κατάλληλα και επιτρέπουν μια διεπιστημονική αντιμετώπιση των προβλημάτων της πολυνησιωτικότητας. Το συγκεκριμένο έργο μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην υποστήριξη μιας τέτοιας στρατηγικής αν υποστηρίξει τον συντονισμό των ερευνών που αναπτύσσονται σήμερα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και τον προσανατολισμό τους στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της πολυνησιωτικότητας, μέσα από τη δημιουργία ενός Ολοκληρωμένου Προγράμματος για την Νησιωτικότητα και με την ανάπτυξη των κατάλληλων ερευνητικών υποδομών τεκμηρίωσης που θα στηρίξουν αυτή την προσπάθεια.
  - Η μελέτη των δυνατοτήτων των ΤΠΕ στην αντιμετώπιση των προβλημάτων σχετικής απομόνωσης. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ακριβώς επειδή είναι υποχρεωμένο να στηρίζεται στην εκτενή χρήση των ΤΠΕ για να αντιμετωπίζει τα προβλήματα σχετικής απομόνωσης

και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του καθίσταται προνομιακός χώρος για την ανάπτυξη αυτού του είδους της έρευνας.

2. Η εκπαίδευση νέων επιστημόνων (Εκπαιδευτικοί στόχοι) εξειδικεύεται ως:

- Προτεραιότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η ανάπτυξη των προπτυχιακών σπουδών του και μάλιστα η συμπλήρωσή του με προγράμματα κατάρτισης και δια βίου εκπαίδευσης και μάλιστα εξ αποστάσεως.
- Προτεραιότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η ανάπτυξη των μεταπτυχιακών σπουδών κατά τρόπο που να ενισχύει τη διασύνδεσή της με την έρευνα. Το ΠΑ παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα για τις μεταπτυχιακές σπουδές εφόσον σε αυτό το πεδίο δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα ελκυστικότητας. Το αντίθετο μάλιστα. Το Αιγαίο εκμεταλλεύομενο τη θέση του, την υψηλού επιπέδου ερευνητική του δραστηριότητα και την ποιότητα των σπουδών του λειτουργεί ως πόλος έλξης μεταπτυχιακών φοιτητών.
- Να επεκταθεί στην οργάνωση και λειτουργία θερινών σχολείων (μεγαλύτερη ελκυστικότητα λόγω της διεξαγωγής τους σε νησιά του Αιγαίου).
- Να προσελκύσει όσο το δυνατόν περισσότερους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς έλληνες και ξένους φοιτητές στο Αιγαίο, διευκολύνοντας τις συνθήκες και μειώνοντας το κόστος διαβίωσης τους. Η ικανοποίηση αυτού του στόχου συνεπάγεται αφενός την ενίσχυση της φοιτητικής μέριμνας και αφετέρου την υποστήριξη της κινητικότητας.

3. Η συμβολή στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της περιοχής στην οποία βρίσκεται εγκατεστημένο και της χώρας γενικότερα (Αναπτυξιακοί στόχοι) εξειδικεύεται ως:

- Με την έμμεση συμβολή του στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των νησιών, μέσα από την προσέλκυση νέων από την Ελλάδα και το εξωτερικό για να σπουδάσουν ή να εργαστούν στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Οι νέοι αυτοί ενισχύουν οικονομικά τις τοπικές κοινωνίες μέσα από την κατανάλωση τους αλλά ταυτόχρονα ενισχύουν μέσα από τις νέες δραστηριότητες που αναπτύσσουν την πολιτιστική και την κοινωνική ζωή της χώρας και γίνονται έτσι πόλος έλξης και για τον τουρισμό. Συγκεκριμένα το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συμβάλει έμμεσα στην ανάπτυξη:

- Με την προσέλκυση νέων για να φοιτήσουν στα προπτυχιακά και τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του.
- Με την προσέλκυση νέων από όλο τον κόσμο για την διοργάνωση θερινών σχολείων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών συναντήσεων εκμεταλλευόμενο τα ιδιαίτερα πλεονεκτήματα του Αιγαίου.
- Με την προσέλκυση νέων για να φοιτήσουν στα προγράμματα δια βίου και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Με την στελέχωση του ερευνητικού έργου του.
- Με την διοικητική στελέχωσή του.
- Με την άμεση συμβολή του στην κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη των νησιών
  - Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου μπορεί να συμβάλει στην ανάπτυξη φορέων παροχής υπηρεσιών, που θα ξεκινήσουν ως ερευνητικές δραστηριότητες στους κόλπους του και στη συνέχεια θα αποτελέσουν αναπτυξιακούς πυρήνες για ολόκληρη την περιοχή.
  - Με την συστηματική παρέμβαση του στην πολιτιστική ζωή των νησιών μέσα από τη δράση των φοιτητικών συλλόγων και των φοιτητικών πολιτιστικών ομάδων
  - Με τη συστηματική οργάνωση διαλέξεων και εκδηλώσεων και την εν γένει συμμετοχή του στις πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες των τοπικών κοινωνιών.
- Με την αντιμετώπιση των εμποδίων που συναντούν οι τοπικές κοινωνίες στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού τους, στη μεταφορά τεχνογνωσίας και στη συμβουλευτική υποστήριξη τους. Τα εμπόδια αυτά ενισχύονται και καθίστανται ανυπέρβλητα χωρίς την παρέμβαση του Πανεπιστημίου Αιγαίου λόγω της πολυδιάσπασης του Αιγαιακού χώρου και των προβλημάτων της νησιωτικότητας. Για το σκοπό αυτό το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναπτύσσει ειδικά προγράμματα κατάρτισης και δια βίου εκπαίδευσης για τις τοπικές κοινωνίες καθώς και συμβουλευτικές παρεμβάσεις.
- Με τη συμβολή στην ενοποίηση των επί μέρους τοπικών κοινωνιών σε μια ολοκληρωμένη κοινωνία του Αιγαίου. Το Πανεπιστήμιο

Αιγαίου είναι ο μόνος φορέας που απλώνεται και στις δύο διοικητικές Περιφέρειες και μπορεί να αναλάβει το ρόλο αυτό. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι ένας μεγάλος δημόσιος φορέας εγκαταστημένος ταυτόχρονα σε πολλά νησιά και μπορεί να σχεδιάσει παρεμβάσεις που να απλώνονται σε ολόκληρο το Αιγαίο. Ιδιαίτερα αν οι παρεμβάσεις του σχεδιαστούν σε συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες και την αυτοδιοίκηση.

4 Η Χωροθέτηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η χωροθέτηση του Πανεπιστημίου Αιγαίου στην ελληνική περιφέρεια και μάλιστα σε ένα νησιωτικό σύμπλεγμα όπως είναι το Αιγαίο έχει σημαντικές επιπτώσεις στον τρόπο ανάπτυξής του και στο ρόλο του.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου βρίσκεται σε δύο περιφέρειες με πολύ παρόμοια χαρακτηριστικά, αλλά και διαφορές.

Λόγω του σχετικά μικρού μεγέθους των νησιών και των αντίστοιχων πόλων αλλά και για να διευκολύνει την επίτευξη των στόχων το Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι αναγκασμένο να είναι κατανεμημένο σε περισσότερα από ένα νησιά.

Η κατανομή αυτή γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Την παρουσία του σε όσο το δυνατόν περισσότερα νησιά
2. Τη διευκόλυνση της ολοκλήρωσής του σε ένα ενιαίο σύνολο
3. Τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των περιφερειακών του μονάδων

Η παρουσία του Πανεπιστημίου Αιγαίου δεν καθορίζεται αποκλειστικά ή κύρια από την εγκατάσταση σε συγκεκριμένα νησιά. Καθορίζεται από τη δυνατότητα του να παρεμβαίνει στα νησιά συστηματικά και επαρκώς. Για την παρέμβαση αυτή το Πανεπιστήμιο Αιγαίου θα αξιοποιεί πρώτον τη δυνατότητα παρουσίας εκεί, δεύτερον τη δυνατότητα συστηματικής μετακίνησης προσωπικού του στις τοπικές κοινωνίες και τρίτον τη δυνατότητα συστηματικής παρέμβασης εξ αποστάσεως αξιοποιώντας τις δυνατότητες που του παρέχουν σήμερα οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

Η συχνότητα της παρουσίας του σε ένα νησί θα πρέπει να κρίνεται από το βαθμό που κάθε τοπική κοινωνία πληροί τις προϋποθέσεις για επιτυχία της επιχειρούμενης παρέμβασης.

Ωστόσο για να μπορεί να ανταποκριθεί το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στη δυνατότητα άμεσης παρέμβασης όπου κρίνεται απαραίτητο είναι αναγκασμένο να υπάρχει σε συγκεκριμένα σημεία που αποτελούν κόμβους, διοικητικούς, συγκοινωνιακούς, εμπορικούς κ.λπ. για το σύνολο του Αιγαίου. Εκτός από τα σημεία κόμβους του Αιγαίου το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι δυνατόν να εγκατασταθεί και σε νησιά που το ίδιο επιλέγει να αναδείξει σε κόμβους στο μέλλον.

Ακολουθώντας αυτή τη στρατηγική το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει μέχρι σήμερα εγκατασταθεί στα ακόλουθα σημεία:

α) Στη Μυτιλήνη, στη Ρόδο και στη Σύρο, που αποτελούν παραδοσιακά τους διοικητικούς, συγκοινωνιακούς και εμπορικούς κόμβους, βασικών νησιωτικών συμπλεγμάτων (Βόρειο Αιγαίο, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες).

β) Σε ορισμένα μεγάλα νησιά του Β. Αιγαίου (Χίος, Σάμος, Λήμνος) τα οποία αφενός είναι όλα μεγάλα νησιά (έχουν επομένως δυνατότητα συντήρησης των πανεπιστημιακών μονάδων όλο το χρόνο) και δεύτερον είναι νησιά ακριτικά και σε σχετική απομόνωση.

γ) Στην Αθήνα, διότι τόσο η δομή του ελληνικού κράτους μέχρι σήμερα, όσο και η οργάνωση των θαλάσσιων και των εναέριων συγκοινωνιών της χώρα την καθιστούν ουσιαστικά τον μοναδικό πραγματικό κόμβο του συνόλου του Αιγαίου. Αναγνωρίζοντας αυτό το γεγονός το Πανεπιστήμιο Αιγαίου για να μειώσει δραστικά το κόστος και το χρόνο των μετακινήσεών του είναι υποχρεωμένο να συντηρεί μια διοικητική μονάδα στην Αθήνα, σε ιδιόκτητο κτίριο, ως τόπο συνάντησης του ανθρώπινου δυναμικού του για τη διεκπεραίωση διαφόρων, διοικητικών κυρίως, λειτουργιών. Βεβαίως το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεν διατηρεί στην Αθήνα ούτε εκπαιδευτική μονάδα, ούτε περιφερειακή διεύθυνση.

5 Σύντομη Στρατηγική Ανάλυση του Ευρύτερου Μακρο-Περιβάλλοντος Εντός του Οποίου Δραστηριοποιείται το Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Το εξωτερικό περιβάλλον, εντός του οποίου δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται ένα Πανεπιστήμιο, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό παράγοντα που οφείλουμε να λαμβάνουμε υπόψη σε κάθε προσπάθεια στρατηγικού σχεδιασμού. Το Πανεπιστήμιο, ως ανοικτό σύστημα, αναπτύσσεται μέσα από μία συμβιωτική σχέση με το περιβάλλον του. Η επιβίωση και ανάπτυξή του διασφαλίζεται μόνο στο βαθμό που διατηρεί τη δυνατότητα να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και να προσαρμόζεται σε αυτές, χωρίς, όμως, να αλλοιώνεται η ταυτότητά του.

Ο όρος μακρο-περιβάλλον αναφέρεται στο ευρύτερο περιβάλλον, τις συνθήκες και τις αλλαγές που συμβαίνουν σε μια χώρα ή ακόμα και παγκόσμια. Ένα Ίδρυμα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης δεν θα μείνει σε καμία περίπτωση ανεπηρέαστο από τις μεταβολές του μακρο-περιβάλλοντος και κατά συνέπεια απαιτείται να το γνωρίζει. Μία από τις μεθόδους που αναλύουν στρατηγικά το ευρύτερο μακρο-περιβάλλον ενός Πανεπιστημίου είναι η PEST-DG, που βασίζεται στη σύνοψη των παραγόντων που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα, αλλά και τη βιωσιμότητά του και εστιάζεται σε συγκεκριμένα στοιχεία που συνθέτουν τα επιμέρους χαρακτηριστικά του ευρύτερου μακρο-περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα, η μέθοδος PEST-DG αναλύει τις εξής συνιστώσες (διαστάσεις):

- Political (Πολιτική-Νομική διάσταση)
- Economic (Οικονομική διάσταση)
- Social (Κοινωνική-Πολιτιστική διάσταση)
- Technological (Τεχνολογική διάσταση)
- Demographical (Δημογραφική διάσταση)
- Global (Παγκόσμια διάσταση)

5.1 Πολιτική-Νομική Διάσταση

Η πολιτική και νομική διάσταση του ευρύτερου περιβάλλοντος αναφέρεται στους νόμους, τους κυβερνητικούς φορείς και τις διάφορες ομάδες πίεσης που επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τους σύγχρονους οργανισμούς.

Ειδικότερα για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, στην οποία ανήκει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη δύο βασικοί παράγοντες. Ο ένας αφορά στο

νέο Νόμο Πλαίσιο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (Ν.4009/2011), που επιφέρει σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των Ιδρυμάτων, σε συνδυασμό με το νέο Νόμο (Ν.4024/2011), ο οποίος επιφέρει σημαντικότερες αλλαγές στη δημόσια διοίκηση, γενικότερα. Η εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου θα απαιτήσει χρονικά τουλάχιστον ένα έτος, ενώ αναμένεται να εκδοθεί ένας σημαντικός αριθμός Προεδρικών Διαταγμάτων και ρυθμιστικών/διευκρινιστικών εγκυκλίων για την εφαρμογή του. Ο δεύτερος παράγοντας αφορά στο γεγονός ότι σημαντικές νομοθετικές παρεμβάσεις στη λειτουργία των Πανεπιστημίων πραγματοποιούνται κάθε τρία με τέσσερα χρόνια.

Από την πρόσφατη αλλαγή του θεσμικού καθεστώτος, αλλά και από τις συχνές αλλαγές στη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των Πανεπιστημίων, ανακύπτουν σημαντικά ζητήματα όπως τα εξής:

- Αλλαγή των εφαρμοζόμενων διαδικασιών σε πλήθος δραστηριοτήτων (π.χ. ανάδειξη οργάνων διοίκησης, εκλογές μελών ΔΕΠ, θέματα σπουδών κ.ά.) για την εφαρμογή των οποίων απαιτείται η έκδοση συμπληρωματικών οδηγιών, εγκυκλίων, υπουργικών αποφάσεων, δεδομένου ότι πλήθος ζητημάτων ανακύπτουν κατά την εφαρμογή ενός νέου νομικού πλαισίου.
- Ανενεργά διαστήματα, λόγω καθυστέρησης εκ μέρους της Πολιτείας στην έκδοση των απαιτούμενων και προβλεπόμενων συμπληρωματικών νομικών κειμένων.
- Σύγχυση κατά τη μεταβατική περίοδο. Ακόμη και στην περίπτωση που οι διοικητικές υπηρεσίες προσαρμόζονται άμεσα στο νέο πλαίσιο, οι συναλλασσόμενοι με τις υπηρεσίες (διδασκτικό προσωπικό, φοιτητές κ.λπ.) χρειάζονται σημαντικό χρόνο για να αφομοιώσουν το νέο πλαίσιο λειτουργίας.
- Ανάγκη εκπαίδευσης στις νέες διαδικασίες.
- Επιπλέον φόρτος στο έργο των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου για τη διαχείριση της οργανωτικής και λειτουργικής αλλαγής.

Επιπλέον, στις προτεραιότητες της Χώρας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εντάσσεται η ανάπτυξη ενός συστήματος αξιολόγησης και διαχείρισης ποιότητας για τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Σε αυτό το πλαίσιο, έχει ιδρυθεί και λειτουργεί η Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας (ΑΔΙΠ), έχοντας θεσπιστεί με το Ν.3374/2005 για τη «Διασφάλιση της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» και έχοντας ενισχυθεί με το Ν.4009/2011, με έργο το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του πλαισίου αξιολόγησης. Ειδικότερα, ορισμένα ζητήματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης και διασφάλισης ποιότητας είναι:

- Η σύνδεση της αξιολόγησης των ΑΕΙ και του κάθε πανεπιστημιακού προγράμματος σπουδών με τη χρηματοδότηση, τόσο από ευρωπαϊκούς πόρους, όσο και από τον κρατικό προϋπολογισμό.

- Η ανάγκη για συλλογή και επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων, για την υποστήριξη της διαδικασίας αξιολόγησης.

Η ανάγκη για αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης στη Χώρα μας έχει αρχίσει να γίνεται αντιληπτή και οι πρώτες οργανωμένες και συστηματικές δράσεις για την αντιμετώπισή της είναι ήδη σε εξέλιξη. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013» υιοθετεί μία νέα οπτική όπου η απλοποίηση των διαδικασιών συνοδεύεται από ανάπτυξη μικρής κλίμακας υποδομών πληροφορικής. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα, αλλά και η διαφαινόμενη τάση για συστηματική και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας, δημιουργούν θετικές προσδοκίες για:

- Επανασχεδιασμό των διοικητικών διαδικασιών, ώστε να είναι πιο απλές και περισσότερο αποτελεσματικές.
- Υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών και ομογενοποίηση των διαδικασιών που χρησιμοποιούν διαφορετικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
- Δυνατότητα ανάπτυξης συστημάτων υποστήριξης του διοικητικού έργου.
- Δυνατότητα δυναμικής διαχείρισης των διαδικασιών.
- Βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος (εύκολη πρόσβαση σε αρχειακό υλικό, ευκολότερη διακίνηση εγγράφων, αυτοματοποίηση εργασιών).
- Καλύτερη εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων με τις διοικητικές υπηρεσίες του Πανεπιστημίου.
- Αύξηση της διαλειτουργικότητας μεταξύ των υπηρεσιών και μεταξύ των συστημάτων που τις υποστηρίζουν.

Στην παρούσα συγκυρία, το πολιτικό περιβάλλον στην Ευρώπη, αλλά και διεθνώς, εμφανίζεται ασταθές και δεν δημιουργεί προσδοκίες για την επίτευξη του στόχου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Την τελευταία διετία παρατηρούνται τάσεις απομόνωσης της Ελλάδας και εμφανίζονται φαινόμενα αρνητικών διακρίσεων. Αυτή η εξέλιξη επηρεάζει και τις δραστηριότητες των ελληνικών πανεπιστημίων, κυρίως στην ανάπτυξη διεθνών σχέσεων, στη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, στη διοργάνωση συνεδρίων κ.ά. Καθώς, όμως, οι πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις που υποστηρίζουν την Ευρωπαϊκή Ιδέα παραμένουν ισχυρές, οι προσδοκίες για τα οφέλη που θα προκύψουν από την ελεύθερη διακίνηση ανθρώπων και υπηρεσιών και από την ένταξη των χωρών της Βαλκανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένουν θετικές.

Η επέκταση και εμβάθυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημιουργεί θετικές προσδοκίες για:

- Διεθνοποίηση των σπουδών με την προσέλκυση φοιτητών από τις γείτονες χώρες και όχι μόνο.

- Ανάπτυξη συνεργασιών με κοινά προγράμματα σπουδών με Πανεπιστήμια της Μεσογείου.
- Ανάπτυξη της κινητικότητας των φοιτητών, η οποία, όμως, αυξάνει τις απαιτήσεις για καλύτερη διοικητική υποστήριξη.

Απ' την άλλη πλευρά, η προοπτική της λειτουργίας ιδιωτικών πανεπιστημίων ή άλλης μορφής ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ανταγωνιστικών προς τα πανεπιστήμια, αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση για τα περιφερειακά πανεπιστήμια.

5.2 Οικονομική Διάσταση

Το οικονομικό περιβάλλον αφορά σε όλα τα μακροοικονομικά μεγέθη που επηρεάζουν σημαντικά ένα Ίδρυμα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Ένα από αυτά είναι το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ), το οποίο έχει μειωθεί σημαντικά την τελευταία περίοδο, ενώ οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές ανάκαμψης είναι περιορισμένες.

Η ύφεση που πλήττει τη Χώρα μας έχει επηρεάσει το σύνολο των ελληνικών πανεπιστημίων. Τα περιφερειακά πανεπιστήμια, όμως, επηρεάζονται σε ακόμη μεγαλύτερο βαθμό, καθώς οι φοιτητές αντιμετωπίζουν το κόστος διαβίωσης μακριά από την πόλη στην οποία διαμένουν και όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας αντιμετωπίζουν το κόστος των μετακινήσεων. Οι τελευταίες έχουν γίνει επιπλέον δυσχερείς, λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ακτοπολιτικές και οι αεροπορικές εταιρείες. Κατά συνέπεια, οι συνθήκες ύφεσης φέρνουν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αντιμέτωπο με σειρά προκλήσεων, όπως οι παρακάτω:

- Μείωση της ελκυστικότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, λόγω του κόστους διαβίωσης και του κόστους μετακίνησης, με συνέπεια τη μείωση του αριθμού των ενδιαφερόμενων φοιτητών, κυρίως όσον αφορά τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.
- Αδυναμία ολοκλήρωσης των σπουδών τους.
- Αύξηση της ζήτησης για προγράμματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με στόχο τη μείωση του κόστους.
- Ανάγκη για αύξηση των παροχών φοιτητικής μέριμνας από το Πανεπιστήμιο.
- Αυξανόμενη ανασφάλεια μεταξύ των φοιτητών, λόγω των μειωμένων προοπτικών επαγγελματικής απασχόλησης εντός της Χώρας.

Ως θετική συνέπεια σημειώνεται η αύξηση των φοιτητών που προέρχονται από τα νησιά στα οποία λειτουργούν Σχολές του Πανεπιστημίου.

Αντίστοιχες προκλήσεις προκύπτουν και από τα υπόλοιπα μακροοικονομικά μεγέθη, όπως η ανεργία. Με βάση την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, κατά το 2ο

τρίμηνο του 2011 το ποσοστό ανεργίας ήταν 16,3%, έναντι 11,8% το αντίστοιχο τρίμηνο του 2010. Ο αριθμός των ανέργων έφθασε τα 811 χιλιάδες άτομα, με το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (20,0%) να είναι σημαντικά υψηλότερο από των ανδρών (16,3%) και το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας να παρατηρείται στους νέους ηλικίας 15-29 ετών (32,9%). Στα χαρακτηριστικά της ανεργίας καταγράφεται και το γεγονός ότι το ποσοστό των νέων ανέργων ανέρχεται στο 24,6% του συνόλου των ανέργων, ενώ οι μακροχρόνιοι άνεργοι αποτελούν αντίστοιχα το 50,9%. Η μείωση της απασχόλησης και η αύξηση της ανεργίας αναμένεται να συνεχιστεί και στο 2ο εξάμηνο του έτους, λόγω της συνεχιζόμενης ύφεσης στην οικονομία και της μείωσης της απασχόλησης στο δημόσιο τομέα, με το μέσο ποσοστό ανεργίας του 2011 να εκτιμάται στο 15,2% (σε εθνικολογιστική βάση)⁷. Ειδικότερα παρατηρούμε ότι:

- Η ανεργία επεκτείνεται σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες του εργατικού δυναμικού ενισχύοντας την αναντιστοιχία μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας.
- Λόγω της υφιστάμενης ανεργίας, η μέση ελληνική οικογένεια αντιμετωπίζει τεράστια δυσκολία (έως και αδυναμία), να υποστηρίξει οικονομικά τη φοίτηση των παιδιών της, κύρια δε σε ένα Α.Ε.Ι. της νησιωτικής περιφέρειας, στην παραμεθόριο.
- Η ανεργία αυξάνει τον ανταγωνισμό μεταξύ των υποψηφίων με υψηλά τυπικά προσόντα σε σχέση με τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψη των προσφερόμενων θέσεων (overqualified candidates). Συνέπεια αυτού είναι η χαμηλή αμοιβή τους σε σχέση με τα τυπικά τους προσόντα και την παροχή των υπηρεσιών τους (underpaid labor).
- Ο αυξημένος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας ενισχύει τη ζήτηση για μεταπτυχιακές σπουδές, αλλά και για τα προγράμματα Δια Βίου Εκπαίδευσης, καθώς οι απόφοιτοι των Α.Ε.Ι. επιζητούν τη βελτίωση των τυπικών και ουσιαστικών προσόντων τους.

Η ανάγκη για μείωση των δαπανών του δημοσίου έχει άμεσες συνέπειες στη χρηματοδότηση και στη στελέχωση των Πανεπιστημίων. Συγκεκριμένα, με βάση το Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015, προβλέπονται τα εξής:

- Μείωση στις αποδοχές του προσωπικού με την εφαρμογή μιας σειράς μέτρων που στοχεύουν:
  - στην αναπροσαρμογή της μισθολογικής δαπάνης με την εφαρμογή του νέου μισθολογίου,
  - την αύξηση των ωρών εργασίας, τη μείωση του αριθμού των συμβασιούχων και την εφαρμογή περιορισμών στη διενέργεια νέων προσλήψεων,

⁷ Στοιχεία από τον Προϋπολογισμό του 2012, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων.

- στη δραστική μείωση των λοιπών πρόσθετων παροχών μισθολογικού χαρακτήρα.
- Μείωση των λειτουργικών δαπανών, ως ακολούθως:
  - Μείωση των δαπανών για υπερωρίες μέσω της αύξησης των ωρών εργασίας από 37,5 σε 40 ώρες, καθώς και μείωση του ανωτάτου ορίου πραγματοποίησης ωρών απογευματινής απασχόλησης.
  - Εξορθολογισμός καταναλωτικών δαπανών, δαπανών για ενοίκια (μείωση κατά 20%), ενέργεια, τηλεπικοινωνίες κ.λπ.
  - Περιορισμός των απαιτούμενων κονδυλίων για επιχορηγήσεις, καθώς συγχωνεύσεις και καταργήσεις θα έχουν ως αποτέλεσμα το σημαντικό περιορισμό.
  - Εξορθολογισμός κοινωνικών δαπανών.
  - Εξοικονόμηση δαπανών του τομέα υγείας, καθώς και εξορθολογισμός της ιατροφαρμακευτικής δαπάνης.
  - Για την κατάρτιση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του 2012, οι φορείς θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους τα ανώτατα όρια δαπανών και βάσει αυτού να το καταναείμουν σε επιμέρους τομείς. Ο στόχος για το 2012 απαιτεί την υλοποίηση του ΠΔΕ με απόλυτο προγραμματισμό και στόχευση μέσω της νέας διαδικασίας πληρωμών των συγχρηματοδοτούμενων έργων στο πλαίσιο του Κεντρικού Λογαριασμού ΕΣΠΑ που ήδη λειτουργεί και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδας, εξασφαλίζοντας καλύτερο έλεγχο αλλά και ορθολογικότερη διαχείριση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων.

Κατά συνέπεια, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναμένεται να έχει τις παρακάτω επιπτώσεις:

- Περαιτέρω μείωση του τακτικού προϋπολογισμού.
- Μείωση του διοικητικού και τεχνικού προσωπικού.
- Περιορισμός των θέσεων ευθύνης.
- Αναστροφή της τάσης για αύξηση των μελών ΔΕΠ.
- Δυσχέρεια στην μετακίνηση προσωπικού από άλλες υπηρεσίες του δημοσίου προς το Πανεπιστήμιο.
- Αύξηση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και του φόρτου εργασίας για την πραγματοποίηση δαπανών.

5.3 Κοινωνικοπολιτιστική διάσταση

Το κοινωνικό-πολιτιστικό περιβάλλον και οι μεταβολές του επηρεάζουν κάθε κλάδο και κάθε Οργανισμό. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίο επηρεάζεται ιδιαίτερα από τις μεταβολές στο κοινωνικό περιβάλλον των νησιών του Αιγαίου, όπου δραστηριοποιείται. Στα νησιά αυτά παρατηρούνται σημαντικές αλλαγές, στις οποίες

έχει συμβάλει και το ίδιο το Πανεπιστήμιο. Τις τελευταίες δεκαετίες οι μικρές πόλεις, στις οποίες λειτουργεί το Ίδρυμα, αστικοποιούνται με γρήγορους ρυθμούς. Ορισμένες από τις θετικές συνέπειες της αστικοποίησης είναι οι εξής:

- Προσφορά στέγης καλύτερης ποιότητας.
- Ανάπτυξη οργανωμένων αθλητικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων (σύλλογοι, σωματεία, σχολές κ.λπ.).
- Αύξηση των δυνατοτήτων για διασκέδαση.
- Περισσότερη ανεκτικότητα στις συμπεριφορές των νέων.

Αντίστοιχα υπάρχουν και αρνητικές συνέπειες, οι οποίες, όμως, δεν έχουν επηρεάσει το Πανεπιστήμιο σε σημαντικό βαθμό. Για παράδειγμα, ενώ η εγκληματικότητα αυξάνεται, παραμένει σημαντικά πιο περιορισμένη σε σχέση με τα μεγάλα αστικά κέντρα. Έτσι, το αίσθημα ασφάλειας παραμένει ισχυρό στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που διαμένουν στα νησιά.

Απ' την άλλη μεριά, η εξέλιξη των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών έχει επιφέρει αλλαγές στην επικοινωνία των ανθρώπων. Η αλλαγή αυτή έχει δυσμενείς συνέπειες, που έχουν αναλυθεί σε μεγάλο βαθμό από τους κοινωνικούς επιστήμονες, προσφέρει, όμως, και νέες δυνατότητες, τις οποίες αξιοποιεί η πανεπιστημιακή κοινότητα, κυρίως για να υπερβεί τους χωρικούς περιορισμούς. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι εξής:

- Οι δυνατότητες για συνομιλία μέσω υπολογιστή (π.χ. skype) με ήχο και εικόνα και οι δυνατότητες τηλεδιάσκεψης με χαμηλό κόστος.
- Η ανάπτυξη των διαδικτυακών κοινωνικών δικτύων.
- Η βελτίωση των δυνατοτήτων τηλε-εκπαίδευσης.
- Επιχειρηματικές δυνατότητες στον τομέα των νέων τεχνολογιών, που δεν απαιτούν τη μεταφορά της έδρας στα μεγάλα αστικά κέντρα.

Οι παραπάνω δυνατότητες δημιουργούν και ευκαιρίες για καλύτερη συγκρότηση της πανεπιστημιακής κοινότητας, η οποία παραμένει κατακερματισμένη, λόγω της χωρικής διασποράς του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Επιπλέον, η ανάπτυξη πολιτιστικών ομάδων των φοιτητών, ενταγμένων σε χώρους και δράσεις εντός των τοπικών κοινωνιών, δύναται να προβάλλει το Ίδρυμα σ' αυτές και να προσελκύσει νέους φοιτητές από τις κοινωνίες αυτές.

5.4 Τεχνολογική Διάσταση

Το τεχνολογικό περιβάλλον αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη βιωσιμότητα και την εξέλιξη του Πανεπιστημίου. Οι συνεχείς και ταχύτατες αλλαγές στο τεχνολογικό περιβάλλον μπορεί να επιφέρουν σημαντικές ευκαιρίες, αλλά και απειλές στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Οι αλλαγές μπορεί να απαξιώνουν μια τεχνολογία, στην

οποία το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είχε επενδύσει, με αποτέλεσμα να έχει αποθέματα και ζημιά από τη συγκεκριμένη επένδυση.

Σήμερα το Πανεπιστήμιο προσπαθεί να προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού και αναζητεί τρόπους, για να μην παρεκκλίνει από το στόχο ή την ποιότητα των παρεχομένων υπηρεσιών του. Επιπλέον, σκοπό έχει, να εφοδιάσει το φοιτητή με προσόντα και δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να αντιμετωπίσει μια συνεχώς εξελισσόμενη επιστημονική και τεχνική γνώση, η οποία για να επιτευχθεί απαιτεί επαναστατικές αλλαγές στο σύνολο της μαθησιακής διαδικασίας.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί, απαιτούνται άρτιες δικτυακές υποδομές, πρόσβαση στο Διαδίκτυο και τις υπηρεσίες του, ηλεκτρονικές υπηρεσίες τόσο σε εκπαιδευτικό όσο και οργανωτικό επίπεδο και έμπειρο προσωπικό στη χρήση των νέων τεχνολογιών.

Η χρήση νέων τεχνολογιών είναι πλέον αναγκαία, ώστε το Πανεπιστήμιο να παρέχει ψηφιακά πλέον πληροφορίες στους πολίτες, στο προσωπικό του (διδασκικό, διοικητικό) και στους φοιτητές του. Επίσης, η εφαρμογή ΤΠΕ καθιστά δυνατή την ενίσχυση της συνεργασίας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ορισμένες από τις νέες δυνατότητες που προσφέρονται στο Πανεπιστήμιο είναι:

- Η διευκόλυνση της διοικητικής οργάνωσης και λειτουργίας.
- Η παροχή υπηρεσιών υψηλότερου επιπέδου στα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.
- Η σημαντική διεύρυνση των ερευνητικών δραστηριοτήτων
- Η οργάνωση διαδικασιών τηλεδιάσκεψης, ηλεκτρονικής ψηφοφορίας κ.λπ.

Συγκεκριμένα, η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου και της ηλεκτρονικής μάθησης δίνει νέες δυνατότητες, όπως:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και Δια Βίου Μάθησης με τεχνολογίες ηλεκτρονικής μάθησης, γεγονός που θα συμβάλει στο να γίνουν αυτά πόλοι έλξης για φοιτητές και να αυξηθούν οι πόροι που προέρχονται από τα δίδακτρα.
- Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα.

5.5 Δημογραφική Διάσταση

Δημογραφικές παράμετροι του περιβάλλοντος, όπως ο ρυθμός αύξησης του πληθυσμού, η κατανομή του κατά ηλικία, ο ρυθμός γεννήσεων και η εκτιμώμενη μέση διάρκεια ζωής, επηρεάζουν σημαντικά τη στρατηγική του Πανεπιστημίου. Έτσι, το γεγονός ότι ο ρυθμός των γεννήσεων έχει μειωθεί σημαντικά και ο πληθυσμός κατανέμεται όλο και προς τα πάνω (λιγότεροι άνθρωποι νεαρής ηλικίας), είναι γεγονός που μάλλον δεν φαίνεται να ωφελεί τα πανεπιστήμια που εκ

των πραγμάτων απευθύνονται σε αυτές τις γενιές. Ορισμένες από τις συνέπειες περιλαμβάνουν τις εξής:

- Αριθμητική μείωση της «ομάδας-στόχου» τόσο για τα προπτυχιακά προγράμματα όσο και για τα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών.
- Ανάγκη για παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών σε ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας, όπως για παράδειγμα με την παροχή προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης.

5.6 Παγκόσμια Διάσταση

Όσον αφορά στο παγκόσμιο περιβάλλον, οι διεθνείς αγορές (αναπτυσσόμενες κοινωνίες) και τα διεθνή χαρακτηριστικά των αγορών δεν είναι δυνατόν να αφήσουν ανεπηρέαστο κανένα οργανισμό.

Ένα σημαντικό στοιχείο από το διεθνή χώρο είναι η παρατηρούμενη τάση «παγκοσμιοποίησης» της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία παρατηρείται με τις εξής μορφές. Πρώτον, όσον αφορά την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι σε εξέλιξη δράσεις για την ομογενοποίηση των εκπαιδευτικών συστημάτων στο πλαίσιο της «Διαδικασίας της Μπολόνια». Αυτή αφορά, μεταξύ άλλων, την κινητικότητα των φοιτητών, των διδασκόντων και των ερευνητών, τη δομή των σπουδών (κύκλους σπουδών), τη συνεργασία σε θέματα διασφάλισης ποιότητας, την αναγνώριση των τίτλων σπουδών.

Δεύτερον, παρατηρείται ενίσχυση του franchising, δηλαδή της εκχώρησης από ένα Πανεπιστήμιο σε μία εκπαιδευτική μονάδα άλλης χώρας του δικαιώματος απονομής πτυχίων. Σε άλλες περιπτώσεις, τα πανεπιστήμια ιδρύουν παραρτήματα σε άλλες χώρες.

Τέλος, μία σειρά από διαγωνισμούς και «κατατάξεις» πανεπιστημίων αναπτύσσουν μία μορφή παγκόσμιου ανταγωνισμού μεταξύ των πανεπιστημίων.

Οι συνέπειες των ανωτέρω είναι πολλές και σημαντικές. Ορισμένες από αυτές είναι:

- Η ανάγκη για παραγωγή αξιόπιστων στοιχείων, με τα οποία θα μπορεί να αξιολογηθεί το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αλλά και να προβληθεί στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Η προσέλκυση φοιτητών από το εξωτερικό.
- Η συνεργασία με πανεπιστήμια γειτονικών χωρών. Ειδικότερα, η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της γειτονικής Τουρκίας ανοίγει ένα πεδίο πιθανών συνεργασιών.

6 Το Ακαδημαϊκό Προφίλ

Α. Σχολές, Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών

Κύριο ακαδημαϊκό χαρακτηριστικό των τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η ανάπτυξη νέων γνωστικών αντικειμένων, συνήθως διεπιστημονικών, τα οποία ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής και παγκόσμιας κοινωνίας, όσο και στις απαιτήσεις και προσδοκίες των φοιτητών του για σπουδές υψηλής επιστημονικής αξίας, σε συνδυασμό με άριστες προοπτικές επαγγελματικής ανάδειξης.

Τα Τμήματα Περιβάλλοντος και Γεωγραφίας είναι τα πρώτα που ιδρύθηκαν στον Ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο, ενώ στην συνέχεια ιδρύθηκαν αντίστοιχα και σε άλλα Ελληνικά ΑΕΙ. Μοναδικά τμήματα στον χάρτη της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έως και σήμερα είναι τα Τμήματα Επιστημών της Θάλασσας, Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Μεσογειακών Σπουδών, Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων καθώς και Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης. Τέλος, έχει ιδρυθεί και αναμένεται να λειτουργήσει τα επόμενα χρόνια το πρώτο Τμήμα Τουρισμού στην Ελλάδα.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναπτύσσεται με μεθοδικότητα, επιμονή και υπομονή, σύμφωνα με τα Στρατηγικά Σχέδια της Συγκλήτου. Στα προγράμματα αυτά αποτυπώνονται οι αποκτημένες εμπειρίες τόσο για τις δυσκολίες λειτουργίας Πανεπιστημιακών Τμημάτων σε ακριτικά νησιά, όσο και για την επικοινωνία μέσα σε ένα Πανεπιστήμιο-Δίκτυο που λειτουργεί κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες του Ελληνικού Αρχιπελάγους. Οι εμπειρίες αυτές είναι που οδήγησαν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου να είναι το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο που έχει πλήρως εντάξει τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών στην καθημερινή του πρακτική, υλοποιώντας έτσι, στο βαθμό που του αναλογεί, την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου με την μορφή ενός Πανεπιστημίου δικτύου εδράζεται σε έξι (6) νησιά του Βορείου, του Νοτίου Αιγαίου και των Κυκλάδων, έχοντας αναπτύξει σε κάθε ένα από αυτά έναν αριθμό Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΜΥΤΙΛΗΝΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

 Τμήμα Περιβάλλοντος

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση»
- ✓ Διεθνές Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Erasmus Mundus- Περιβαλλοντική Επιστήμη, Πολιτική και Διαχείριση»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «[Γεωργία και Περιβάλλον](#)»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Θεοφράστειο – Περιβαλλοντική και Οικολογική Μηχανική»

 Επιστημών της Θάλασσας

- ✓ Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διαχείριση Παράκτιων Περιοχών»
- ✓ Κοινό Ελληνο-Γαλλικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας»

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

 Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κοινωνική και Ιστορική Ανθρωπολογία»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γυναίκες και Φύλα: Ανθρωπολογικές και Ιστορικές Προσεγγίσεις»

 Τμήμα Γεωγραφίας

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Γεωγραφία και Εφαρμοσμένη Γεωπληροφορική»

 Τμήμα Κοινωνιολογίας

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Έρευνα για την Τοπική Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση»

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πόλη και Περιβάλλον. Εφαρμοσμένη και Κλινική Κοινωνιολογία»

Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτισμική Πληροφορική»

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΧΙΟΥ **ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων
- ✓ Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχεδιασμός, Διοίκηση και Πολιτική του Τουρισμού»

Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ναυτιλία, Μεταφορές και Διεθνές Εμπόριο ΝΑ.Μ.Ε.»

Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Οικονομική και Διοίκηση για Μηχανικούς»

- ✓ **Τμήμα Οικονομικής και Διοίκησης του Τουρισμού** (δεν έχει αρχίσει η λειτουργία του)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΣΑΜΟΥ **ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Τμήμα Μαθηματικών

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μαθηματική Μοντελοποίηση στις Φυσικές Επιστήμες και τις Σύγχρονες Τεχνολογίες»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Τεχνολογίες και Διοίκηση Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων»

Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών-Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Στατιστική και Αναλογιστικά - Χρηματοοικονομικά Μαθηματικά»

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΡΟΔΟΥ **ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Επιστήμες της Αγωγής - Εκπαίδευση με Χρήση Νέων Τεχνολογιών»

Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παιδικό Βιβλίο και Παιδαγωγικό Υλικό»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Φύλο και Νέα Εκπαιδευτικά και Εργασιακά Περιβάλλοντα στην Κοινωνία της Πληροφορίας»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Μοντέλα Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Εκπαιδευτικών Μονάδων»

Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτικές, Οικονομικές και Διεθνείς Σχέσεις στη Μεσόγειο»

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΣΥΡΟΥ

Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων (ανεξάρτητο Τμήμα)

- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σχεδίαση Διαδραστικών και Βιομηχανικών Προϊόντων και Συστημάτων»
- ✓ Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ολιστικά Εναλλακτικά Θεραπευτικά Συστήματα - Κλασική Ομοιοπαθητική»

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ ΛΗΜΝΟΥ

Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής (ανεξάρτητο Τμήμα)

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:

Οι προκλήσεις ενός Πολυνησιωτικού, Ακριτικού Πανεπιστημίου

B. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναπτύσσει σταθερές ακαδημαϊκές συνεργασίες με άλλα Πανεπιστήμια

Ακαδημαϊκές Συνεργασίες στον Ελληνικό Χώρο

Το Πανεπιστήμιο προχωράει στην υπογραφή Πρωτοκόλλων Συνεργασίας με ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια. Έχει ήδη υπογράψει Πρωτόκολλα με τα εξής ελληνικά Πανεπιστήμια :

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
- Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
- Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών
- Πανεπιστήμιο Κύπρου

Το Αιγαίο ως Πανεπιστήμιο -2007

Με πρωτοβουλία του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχει υπογραφεί Προγραμματική Συμφωνία Συνεργασίας μεταξύ των τριών Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων του Αιγαίου: Πανεπιστημίου Κρήτης, Πολυτεχνείου Κρήτης και Πανεπιστημίου Αιγαίου για δικτύωση των δραστηριοτήτων τους προσβλέποντας στη δημιουργία ενιαίου εκπαιδευτικού και ερευνητικού χώρου προς όφελος του Ελληνικού Δημόσιου Πανεπιστημίου, των τοπικών κοινωνιών του Αιγαίου και του ευρύτερου γεωγραφικού χώρου.

Ακαδημαϊκές Συνεργασίες στον Διεθνή χώρο

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό ακαδημαϊκό και ερευνητικό προφίλ μέσα από την προώθηση συνεργασιών με ακαδημαϊκά ιδρύματα και φορείς της Ευρώπης, της Μεσογείου, της Αυστραλίας, των ΗΠΑ και άλλων περιοχών.

- Είναι μέλος της Συγκλήτου του Ευρω-Μεσογειακού Πανεπιστημίου (EMUNI)
- Είναι μέλος διεθνών ακαδημαϊκών ενώσεων και δικτύων (EUA, CREMO, RETI)
- Συμμετέχει σε Διμερείς Συμφωνίες Επιστημονικής Συνεργασίας όπως:

- Διαπανεπιστημιακή Συμφωνία Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Montpellier I (Γαλλία)
- Μνημόνιο Διαπανεπιστημιακής Συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του Charles Darwin University (Αυστραλία)
- Πρωτόκολλο Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Beni Suef της Αιγύπτου
- Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Girona (Ισπανία)
- Ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Καταλωνίας (Ισπανία)
- Συμφωνία Συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Rowan (Αγγλία)

Πρωτοβουλία δημιουργίας του Ευρω-Μεσογειακού Ακαδημαϊκού Δικτύου Συνεργασίας (in French: Centre de Recherches et d' Études sur la Méditerranée Orientale - CREMO) στο πλαίσιο του Ευρω-Μεσογειακού Πανεπιστημίου (EMUNI): Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στο πλαίσιο της συνεργασίας του με το Ευρω-Μεσογειακό Πανεπιστήμιο (EMUNI) ανέλαβε την πρωτοβουλία διοργάνωσης ακαδημαϊκής συνάντησης πανεπιστημίων και ινστιτούτων του ευρύτερου ευρω-μεσογειακού χώρου που οδήγησε στην υπογραφή πρωτοκόλλου ακαδημαϊκής συνεργασίας (Euro-Med Academic Consortium Agreement- EMACA Agreement) σε τρεις θεματικούς άξονες: α) αειφόρος ανάπτυξη & περιβάλλον, β) τοπική και περιφερειακή ασφάλεια, και γ) μετανάστευση, πολιτισμός και κοινωνία.

Η υπογραφή της συμφωνίας EMACA οδήγησε στην δημιουργία του Κέντρου Σπουδών κι Έρευνας για την Ανατολική Μεσόγειο (Centre de Recherches et d' Études sur la Méditerranée Orientale) με έδρα το Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Ρόδος) και στόχο την προώθηση της έρευνας και διδασκαλίας σε Ευρω-μεσογειακά θέματα. Στο δίκτυο CREMO συμμετέχουν πάνω από 40 εταίροι από πολλές ευρω-μεσογειακές και αρκετές ευρωπαϊκές χώρες.

Διεθνή Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Συνεπίβλεψης Διδακτορικών Διατριβών

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ήταν ένα από τα πρώτα Ελληνικά πανεπιστήμια που ξεκίνησε, ενθάρρυνε την ίδρυση διεθνών ΠΜΣ. Σήμερα λειτουργούν τα ΠΜΣ:

- Διεθνές ΠΜΣ Erasmus Mundus στην περιβαλλοντική επιστήμη, πολιτική και διαχείριση (MESPOM)
- Ελληνογαλλικό ΠΜΣ « Διαχείριση Βιοποικιλότητας (BIODIV) από το Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας σε συνεργασία με το Université Montpellier II (Γαλλία).

- «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» από το Τμήμα Κοινωνιολογίας με μαθήματα σε αγγλικά και γαλλικά και διδάσκοντες από διάφορα πανεπιστήμια της ΕΕ.

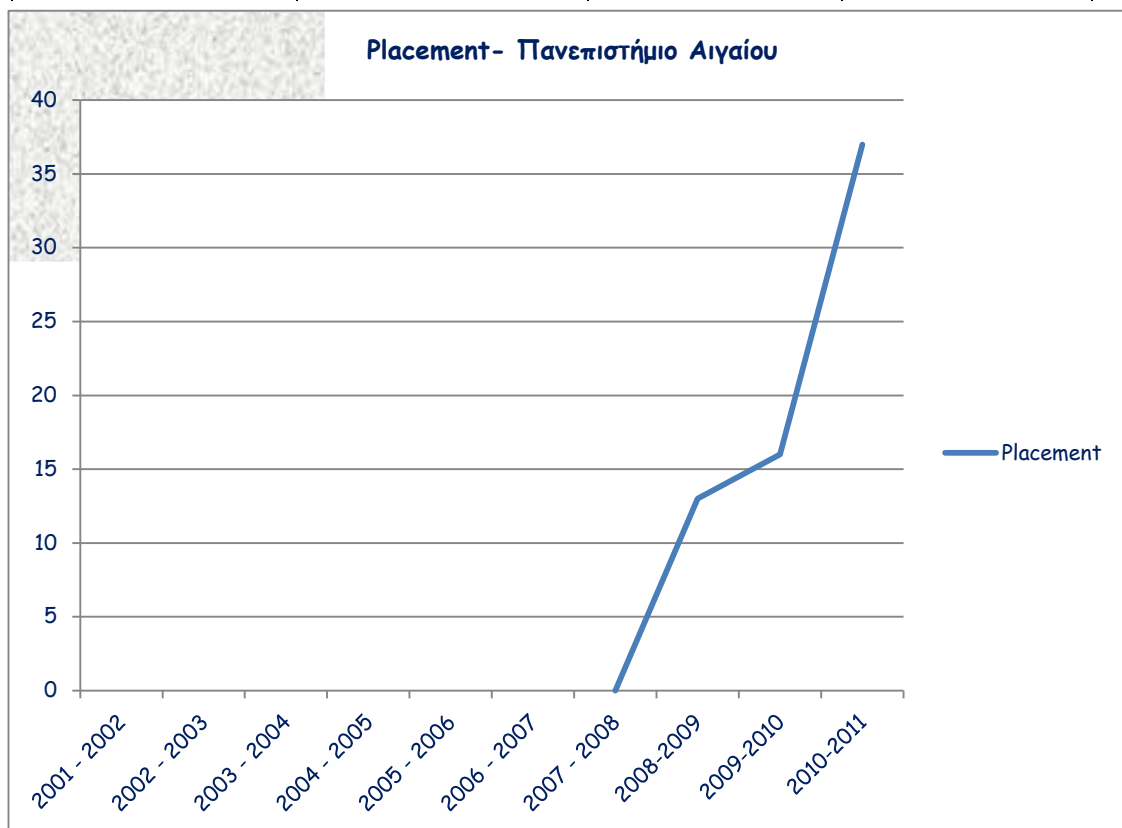
Επίσης το Πανεπιστήμιο Αιγαίου προωθεί τις διεθνείς συνεργασίες για συνεπίβλεψη διδακτορικών διατριβών και από κοινού αναγνώριση πανεπιστημιακών διπλωμάτων μεταξύ των συνεργαζομένων ιδρυμάτων.

Ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά προγράμματα κινητικότητας -LLP Erasmus

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συνεργάζεται με πάνω από 210 ευρωπαϊκά ακαδημαϊκά ιδρύματα παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση απορροφητικότητας.

Χρηματοδότηση

ακαδημαϊκό έτος	%	Αρχικό Ποσό	Απορρόφηση
2006 - 2007	27,4	342.895,00	93.852,26
2007 - 2008	49,4	283.988,00	140.257,01
2008 - 2009	66,7	246.853,00	164.579,61
2009 - 2010	94,4	181.018,00	170.826,86
2010 - 2011	89,5	242.719,36	217.238,76

Ιδιαίτερα στον τομέα του Erasmus Placement το Πανεπιστήμιο Αιγαίου εμφανίζει πολύ υψηλή απορροφητικότητα των σχετικών κονδυλίων του ΙΚΥ

Εντατικά Μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας (EILC's).

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι ένα από τα πέντε πανεπιστήμια στην Ελλάδα που προσφέρουν Εντατικά Μαθήματα Ελληνικής γλώσσας (EILC's). Φοιτητές Erasmus παρακολουθούν δωρεάν τα μαθήματα που τους προσφέρει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου στην έδρα του, τη Μυτιλήνη κι έρχονται σ' επαφή με την ελληνική γλώσσα, τον ελληνικό πολιτισμό, τη σύγχρονη ακαδημαϊκή πραγματικότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου και το μοναδικό αιγαιοπελαγίτικο περιβάλλον.

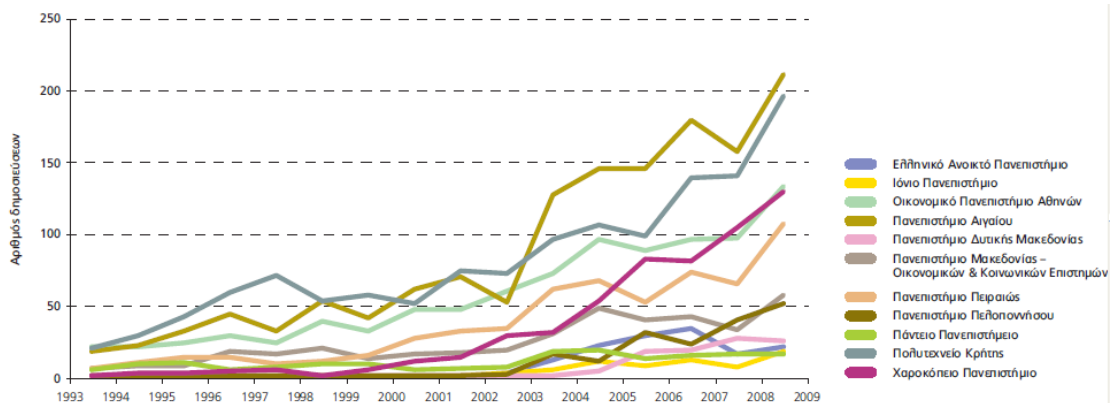
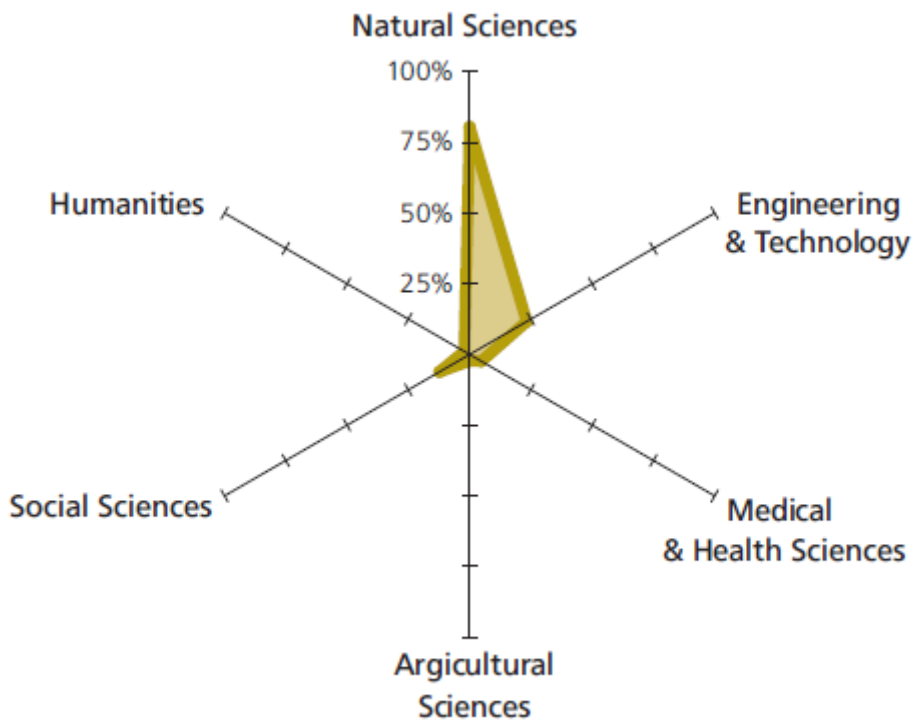
Γ. Ινστιτούτα

Ινστιτούτο/Κέντρο	Υπεύθυνος	URL
Ινστιτούτο Λω (Ιδιωτικού Δικαίου)	Αναπλ. Καθηγήτρια κα Πολυδωροπούλου	http://www.instal.aegean.gr/
Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης "Γιώργος Παπαδημητρίου"	Αναπλ. Καθηγητής κ. Γρηγορίου	http://www.edc-network.gr/admin.html
Ινστιτούτο Αιγαίου του Δικαίου της Θάλασσας και του Ναυτικού Δικαίου (ΝΠΔΔ)	Αναπλ. Καθηγητής κ. Νικητάκος	http://www.aegeaninstitute.gr/Home-gr.aspx

- Υπό ίδρυση - Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο - Συντονίστρια κα Πολυδωροπούλου
- Υπό συζήτηση - Ινστιτούτο Καραθεοδωρή (Υπεύθυνος κ. Σοφούλης και κ. Βούρος)

7 Το Ερευνητικό Προφίλ

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αποτελεί φορέα υλοποίησης εξαιρετικά σημαντικού ερευνητικού έργου τόσο για την Ελλάδα όσο και Διεθνώς. Με βάση τον αριθμό των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου κατά την πενταετία 2004-2008 προκύπτει το ερευνητικό προφίλ στα 6 βασικότερα επιστημονικά πεδία (πηγή: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:
Οι προκλήσεις ενός Πολυνησιωτικού, Ακρικού Πανεπιστημίου

Ιδιαίτερα στο πεδίο των Φυσικών Επιστημών το Πανεπιστήμιο Αιγαίου παρουσιάζει διαχρονικά αυξητική τάση στον αριθμό των δημοσιεύσεων του κατατάσσοντας το σε μια από τις υψηλότερες θέσεις ανάμεσα στα Ελληνικά ΑΕΙ.

Συνολικά ο αριθμός των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Αιγαίου που έχουν υψηλή απήχηση συγκρινόμενες με τις αντίστοιχες δημοσιεύσεις σε διεθνές επίπεδο είναι εξαιρετικά υψηλός. Αναλυτικότερα 9 δημοσιεύσεις κατατάσσονται παγκοσμίως στο 1%, 41 στο 5%, 95 στο 10%, 272 στο 25% και 568 στο 50% (πηγή: ΕΚΤ, στοιχεία 2004-2008).

Ταυτόχρονα, ο ετήσιος αριθμός των διεθνών συνεργασιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου αυξάνεται συνεχώς μέχρι σήμερα όπου το 39,1 % των δημοσιεύσεων αποτελούν αποτέλεσμα έρευνας μέσα από διεθνείς συνεργασίες.

Τέλος, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου κατέχει την τέταρτη θέση ανάμεσα στα Ελληνικά Πανεπιστήμια όσον αφορά την ερευνητική δραστηριότητα για το 2010, σύμφωνα με το European Research Ranking. Η κατάταξη αυτή βασίζεται στα διαθέσιμα στοιχεία από τη βάση δεδομένων CORDIS της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τα ερευνητικά έργα που έχει χρηματοδοτήσει κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών (<http://cordis.europa.eu/>).

Με κριτήρια όπως η συνολική χρηματοδότηση των ερευνητικών έργων, το σύνολο χρηματοδότησης ανά εταίρο, ο συνολικός αριθμός των ερευνητικών έργων, η δικτύωση, η σταθερότητα του φορέα, ο συντονισμός ερευνητικών προγραμμάτων και ο δείκτης ποικιλότητας ερευνητικών θεμάτων, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου βρίσκεται αντίστοιχα στην 6^η θέση ανάμεσα στο σύνολο των Ελληνικών Ερευνητικών Κέντρων και ΑΕΙ της χώρας για το 2010.

<http://www.researchranking.org/index.php?action=country&country=GR>

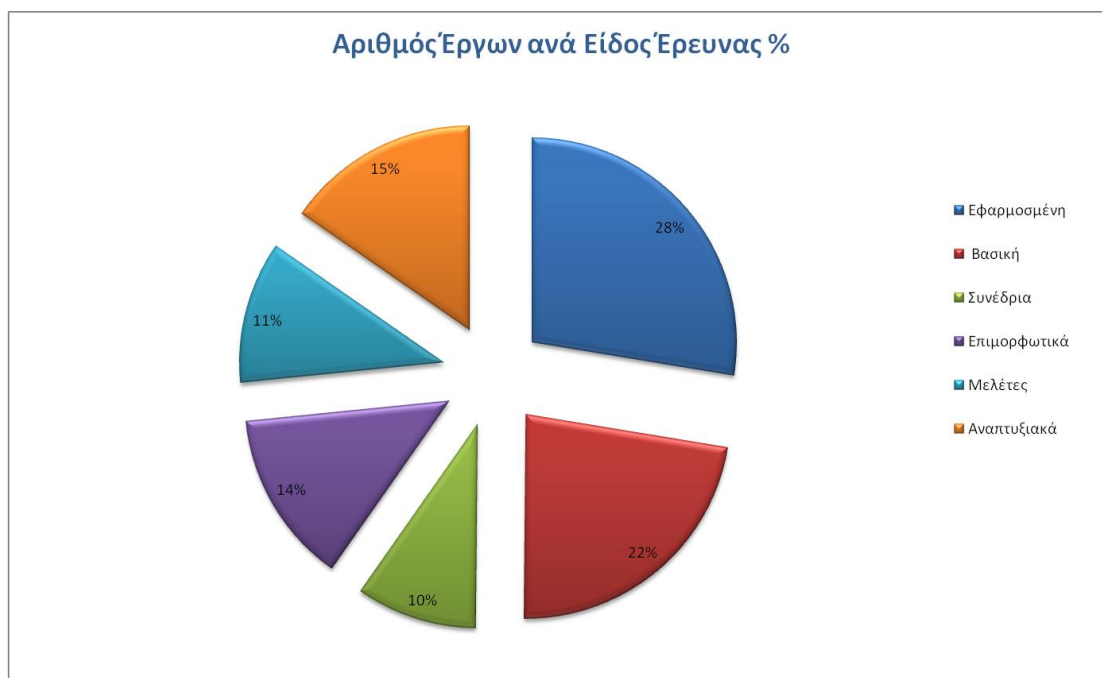
και

<http://www.researchranking.org/index.php?action=partner&p=dQx>

Τα παραπάνω στοιχεία αναδεικνύουν τον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, μέσω της χρηματοδοτούμενης έρευνας, σε γνωστικά αντικείμενα όπως: προστασία του Περιβάλλοντος, κοινωνικές επιστήμες, οικονομικές επιστήμες, θαλάσσιοι πόροι, αλιεία, μετεωρολογία, πληροφορική, μεταφορές, εκπαίδευση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, κ.ά.

Αναφορικά με τα είδη ερευνητικών έργων, που έχει υλοποιήσει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες, ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών αφορά Εφαρμοσμένη έρευνα, ενώ η βασική έρευνα δεν υπολείπεται. Σημαντικός αριθμός προγραμμάτων έχουν επίσης υλοποιηθεί, στην κατηγορία των αναπτυξιακών προγραμμάτων, στην κατηγορία των μελετών (στην πλειονότητά τους αφορούν ανάγκες των τοπικών κοινωνιών του Αιγαίου), ενώ άλλα αφορούν δράσεις επιμόρφωσης.

ΕΙΔΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
Εφαρμοσμένη Έρευνα	491
Βασική Έρευνα	401
Επιμορφωτικά Προγράμματα	243
Μελέτες	200
Αναπτυξιακά Προγράμματα	273
Επιστημονικές Συναντήσεις	171

Όσον αφορά στις πηγές χρηματοδότησης από τις οποίες το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει διεκδικήσει και έχει λάβει χρηματοδότηση, αυτές κατανέμονται κυρίως σε Ευρωπαϊκές Πηγές χρηματοδότησης, και σε συγχρηματοδοτήσεις Ευρωπαϊκών & Εθνικών πόρων, ενώ ένας αριθμός προγραμμάτων έχει υλοποιηθεί μέσω ιδιωτικών πόρων.

ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ
Ευρωπαϊκή χρηματοδότηση	431
Συγχρηματοδότηση (Εθνική και Ευρωπαϊκή, Β' και Γ' ΚΠΣ, ΕΣΠΑ)	593
Επιχειρήσεις-ιδιωτικός τομέας	176
Επιτροπή Ερευνών	165
Αυτοχρηματοδότηση	107
Ευρύτερο Δημόσιο (Υπουργεία, ΟΤΑ, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Δημόσιοι Οργανισμοί, κλπ)	496

Πιο αναλυτικά, τα συγχρηματοδοτούμενα έργα προέρχονται από το ΕΠΕΑΕΚ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης), από τη ΓΓΕΤ (Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας), από το ΕΠΑΝ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα) και από Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και ανέρχονται σε ποσοστό 30%. Βασικός χρηματοδότης των ερευνητικών έργων είναι και το Ευρύτερο Δημόσιο, (ΟΤΑ, Περιφέρειες, Υπουργεία, κλπ) με ποσοστό 25%.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί σημαντικό χρηματοδότη και μέσω των διαφόρων Ταμείων της χρηματοδοτεί, μέσω ισχυρά ανταγωνιστικών προγραμμάτων, το 22% των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η συμμετοχή του Ιδιωτικού Τομέα στη χρηματοδότηση της Έρευνας του Πανεπιστημίου Αιγαίου ανέρχεται σε 9%.

Το ίδιο το Πανεπιστήμιο συμμετέχει στη χρηματοδότηση έργων είτε μέσω της Επιτροπής Ερευνών (8%) είτε με τη διοργάνωση αυτοχρηματοδοτούμενων ερευνητικών έργων με ποσοστό 5% (συμμετοχές, χορηγίες, κλπ).

Τέλος, οι Διεθνείς Φορείς χρηματοδοτούν την ερευνητική δραστηριότητα του Πανεπιστημίου σε ποσοστό 5%.

8 Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου σε Αριθμούς

8.1 Ανθρώπινο Δυναμικό

8.1.1 Μέλη ΔΕΠ

Το εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο του Ιδρύματος υλοποιείται από μέλη του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π). Τα μέλη Δ.Ε.Π. εκλέγονται και διορίζονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα δε δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους προβλέπονται με σαφήνεια τόσο στη νομοθεσία όσο και στον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος.

Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου υπηρετούν 292 μέλη Δ.Ε.Π, όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Βαθμίδα	Αριθμός
Καθηγητές	55
Αναπληρωτές Καθηγητές	70
Επικουροί Καθηγητές	128
Λέκτορες	39
ΣΥΝΟΛΟ	292

ΜΕΛΗ ΔΕΠ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ

Α/Α	ΤΜΗΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΛΩΝ ΔΕΠ
1	ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ	20
2	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ	19
3	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ	16
4	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	18
5	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ	16
6	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	22
7	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	22
8	ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	20

9	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	16
10	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	20
11	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	20
12	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ-ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ	15
13	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	11
14	ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	4
15	ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	21
16	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	14
17	ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	18
	ΣΥΝΟΛΟ	292

Επίσης, το χειμερινό εξάμηνο του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους 2011-12 υπηρετούν στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου 93 Διδάσκοντες βάσει του Π.Δ. 407/80.

8.1.2 Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.

Το εκπαιδευτικό έργο του Ιδρύματος υποστηρίζεται, σε συγκεκριμένα γνωστικά αντικείμενα, από μέλη του Ειδικού Ερευνητικού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.ΔΙ.Π), ενώ το έργο των εργαστηρίων υποστηρίζεται από τα μέλη Ειδικού Τεχνικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π).

Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου υπηρετούν 23 μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π και 30 μέλη Ε.Τ.Ε.Π. Πολλοί εξ αυτών είναι κάτοχοι διδακτορικών διπλωμάτων ή Μεταπτυχιακών Τίτλων, όπως παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Κατηγορία	Κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος	Κάτοχοι Μεταπτυχιακού Τίτλου
Μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π.	4	12
Μέλη Ε.Τ.Ε.Π.	4	12

8.1.3 Διοικητικό Προσωπικό

Το διοικητικό προσωπικό του Ιδρύματος ανέρχεται σε 304 υπαλλήλους που υποστηρίζουν τη λειτουργία των Υπηρεσιών της έδρας του Ιδρύματος (Κεντρικές Υπηρεσίες) καθώς και αυτών των Μονάδων (Περιφερειακές Υπηρεσίες) της Χίου, Σάμου, Ρόδου, Σύρου και Λήμνου, όπως επίσης και τη λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού Έρευνας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Η κατανομή του προσωπικού αυτού στη βάση της σχέσης εργασίας (μόνιμοι υπάλληλοι και υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου), καθώς και της κατηγορίας εκπαίδευσης (Πανεπιστημιακής, Τεχνολογικής, Δευτεροβάθμιας και Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) εμφανίζεται στον ακόλουθο πίνακα :

	Μόνιμοι υπάλληλοι	Υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ.	Σύνολο κατηγορίας εκπαίδευσης
Κατηγορία ΠΕ	36	123	159
Κατηγορία ΤΕ	16	17	33
Κατηγορία ΔΕ	29	64	93
Κατηγορία ΥΕ	7	12	19
ΣΥΝΟΛΟ	88	216	304

Οι υπάλληλοι Ι.Δ.Α.Χ. αποτελούν το 71% του συνολικού προσωπικού του Ιδρύματος, οι μόνιμοι το 29% , η δε αναλογία μόνιμων/Ι.Δ.Α.Χ. είναι 1/ 2,45. Το 52,3 % των υπαλλήλων είναι κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, το 10,9 % Τεχνολογικής, το 30,6 % Δευτεροβάθμιας και το 6,2 % Υποχρεωτικής. Από τους 304 υπαλλήλους, 16 είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος και 49 μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, ενώ υπάρχει και ένας μικρός αριθμός που είναι κάτοχοι δεύτερου πτυχίου.

Η πλειοψηφία του προσωπικού (192 υπάλληλοι, ήτοι 63,15 %) ανήκει στους κλάδους του Διοικητικού-Οικονομικού, Διοικητικού – Λογιστικού και Διοικητικών Γραμματέων, ενώ ο αριθμός των Μηχανικών και Τεχνικών που υποστηρίζουν τη λειτουργία των Τεχνικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος ανέρχεται σε 33 (10,9 %). Αντίστοιχα χαμηλός είναι ο αριθμός των υπαλλήλων που υποστηρίζουν τις Υπηρεσίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (κλάδοι Πληροφορικών, Αναλυτών Η/Υ, Τεχνολόγων Εφαρμογών και Προγραμματιστών Η/Υ) που ανέρχεται σε 37 (12,2 %), καθώς και ο αριθμός των βιβλιοθηκονόμων που ανέρχεται σε 15 υπαλλήλους (4,9

%) και του βοηθητικού προσωπικού (προσωπικό καθαριότητας, φύλαξης και βοηθητικό) που είναι 19 (6,2 %).

Παρά το γεγονός ότι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι από τα πρώτα Ιδρύματα που ενέταξε στη λειτουργία του τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών, προκειμένου και να διευκολυνθεί η παροχή υπηρεσιών προς τους φοιτητές του και τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, ο προαναφερόμενος αριθμός των υπαλλήλων κρίνεται μη επαρκής για την υποστήριξη των υπηρεσιών του.

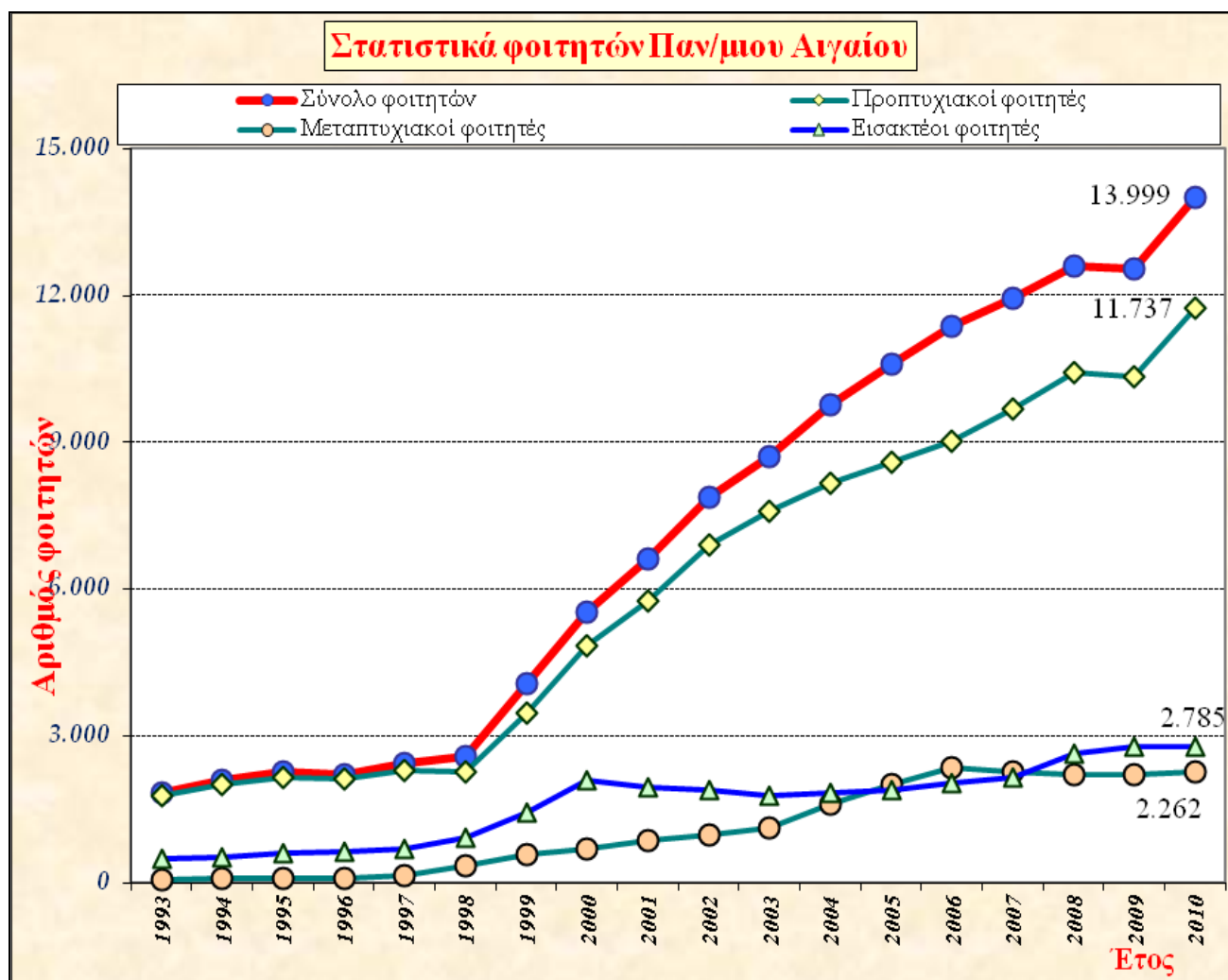
8.2 Φοιτητές

Τα στοιχεία αφορούν στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2010-11

Προπτυχιακοί Φοιτητές: 11.737

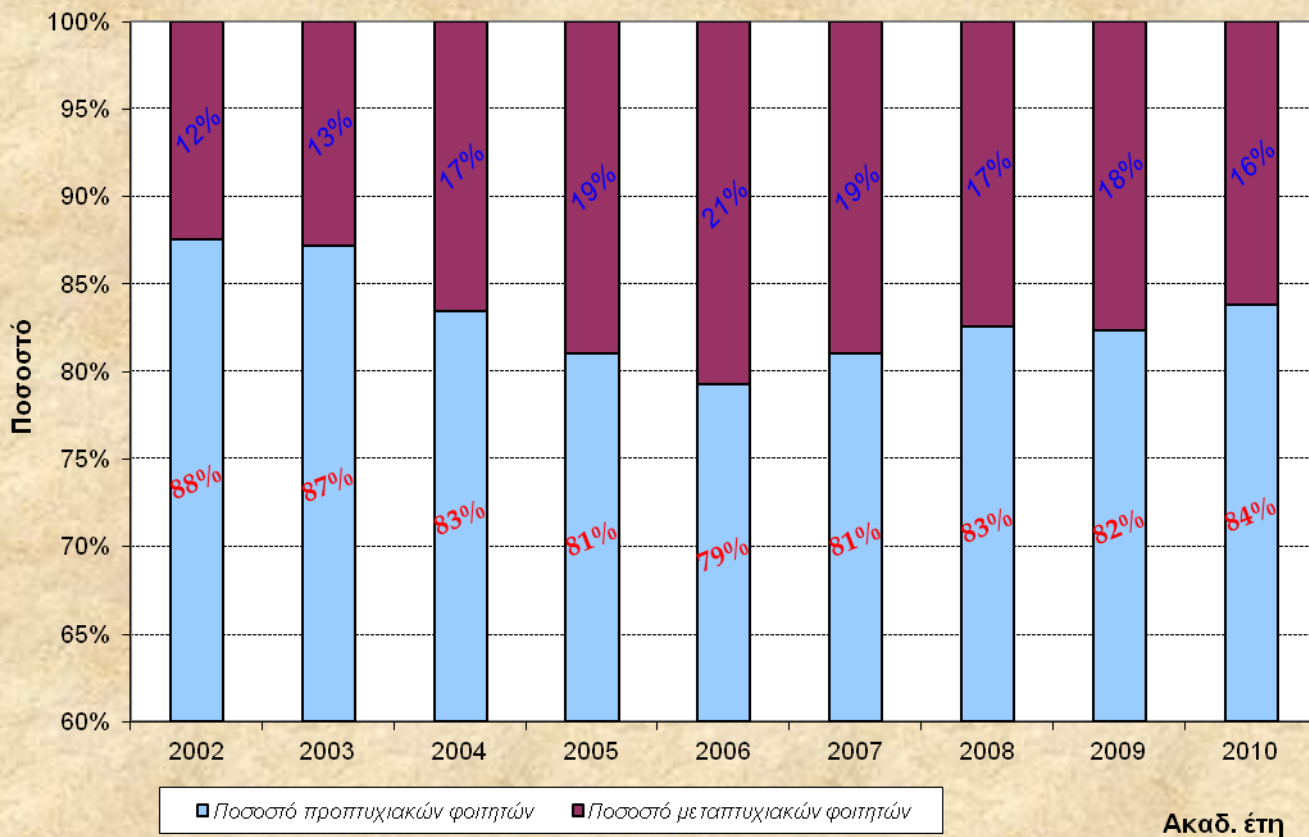
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές: 2.262

Σύνολο Φοιτητών (ακαδ. έτος 2010-2011): 13.999

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:
Οι προκλήσεις ενός Πολυνησιωτικού, Ακρικού Πανεπιστημίου

Σχέση μεταξύ προπτυχιακών μεταπτυχιακών φοιτητών του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Συνολικοί Απόφοιτοι Πανεπιστημίου Αιγαίου

	2010-2011			2009-2010		
	Αρ Αποφ. προπτ	Αρ Αποφ. Μετ.	Αρ Διδ/ων	Αρ Αποφ. προπτ	Αρ Αποφ. Μετ.	Αρ Διδ/ων
Περιβάλλοντος	793	629	96	748	559	94
Κοινωνικής Ανθρωπολογίας & Ιστορίας	832	173	26	772	150	25
Γεωγραφίας	349	110	17	310	97	17
Κοινωνιολογίας	605	79	8	536	56	5
Επιστημών της Θάλασσας	272	126	11	228	107	9
Πολιτισμικής Τεχνολογίας	620	211	13	525	180	10
Διοίκησης Επιχειρήσεων	1.263	505	44	1.212	471	38
Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών	338	329	10	309	298	8
Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης	163	85	7	148	70	4
Μαθηματικών	56	16	1	33	10	1
Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων	47	46	11	30	41	11
Στατιστικής & Αναλογιστικών - Χρημ/ικών Μαθηματικών	59	19	2	31	12	1
Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης	1.596	126	25	1.434	99	25
Επιστημών Προσχολικής Αγωγής & Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού	1.579	608	69	1.572	556	64
Μεσογειακών Σπουδών	861	117	17	804	112	15
Μηχανικών Σχεδίασης προϊόντων & Συστημάτων	135	66	8	75	44	8
ΣΥΝΟΛΟ	9.537	3245	365	8.767	2862	335

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:
Οι προκλήσεις ενός Πολυνησιωτικού, Ακρικού Πανεπιστημίου

8.3 Προϋπολογισμός

8.3.1 Τακτικός Προϋπολογισμός

ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ					
	2006	2007	2008	2009	2010
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
Μισθοδοσία Έκτακτου Προσωπικού -Π.Δ. 407/80- (και μετακινήσεις προσωπικού)	3.557.532,95	2.943.395,38	3.060.582,01	3.521.410,51	3.168.453,83
Φοιτητική Μέριμνα	3.325.028,17	3.262.577,84	3.289.365,90	3.548.717,04	3.488.363,71
Λειτουργικά	8.192.799	7.886.250	8.972.322	10.994.878	9.400.570
ΣΥΝΟΛΟ	15.075.360,12	14.092.223,22	15.322.269,91	18.065.005,55	16.057.387,54

8.3.2 Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ		
ΕΤΟΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
2006	11.885.772,60	4.510.219,71
2007	10.993.511,12	4.884.618,97
2008	7.565.118,63	2.924.022,80
2009	3.725.314,86	1.057.788,87
2010	4.741.031,42	1.800.909,93

8.3.3 Μισθοδοσία Τακτικού Προσωπικού

(ακαδημαϊκού-διοικητικού προσωπικού)

	2006	2007	2008	2009	2010
ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
Μισθοδοσία Τακτικού Προσωπικού	18.512.317,10	19.671.910,43	20.634.986,45	21.762.622,74	19.315.614,20

8.4 Κτηριακή Υποδομή

Οι κτηριακές υποδομές του Πανεπιστημίου Αιγαίου αποτελούνται από μια σειρά ιδιόκτητων κτηρίων, η πλειοψηφία των οποίων έχει παραχωρηθεί στο Πανεπιστήμιο, και ορισμένα μισθωμένα κτήρια.

ΚΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ					
(χρησιμοποιούμενοι χώροι Νοέμβριος 2011)					
	ΚΤΗΡΙΑ αριθμός/m ²		ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ Αριθμός Δωματίων ή κλινών		ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΝΑΔΑ	Ιδιόκτητα	Μισθωμένα	Ιδιόκτητα	Μισθωμένα	Σύνολο
Μυτιλήνης	8 / 21.027,00	4 / 2.399,36	---	κλίνες 170	137.378,64
Χίου	4 / 6.726,00	5 / 2.283,97	κλίνες 180	---	200.881,68
Σάμου	8 / 3.694,79	4 / 3.776,02	---	κλίνες 154	142.042,20
Ρόδου	4 / 5.493,00	3 / 3.473,00	---	κλίνες 143	660.798,36
Σύρου	1 / 1.768,60	4 / 1.116,50	---	---	80.637,12
Λήμνου	4 / 1.355,65	0 / 0	---	---	0,00

Τα κτήρια που αναφέρονται στον ανωτέρω πίνακα αποτυπώνουν την σημερινή κατάσταση της κτηριακής υποδομής του Πανεπιστημίου, όπου περιλαμβάνονται 20 μισθωμένα κτήρια. Στις αρχές του 2010 το Πανεπιστήμιο διέθετε 41 μισθωμένα κτήρια. Προκειμένου ωστόσο να ανταποκριθεί το Πανεπιστήμιο στην ανάγκη σημαντικής περικοπής του προϋπολογισμού του, προχώρησε σε ριζική αναδιοργάνωση της χρήσης των χώρων, με σκοπό τον δραστικό περιορισμό των ενοικίων. Έτσι κατάφερε να περιορίσει το κόστος των ενοικίων από 2.528.617 που ήταν στις αρχές του 2010, σε 1.221.738 το 2011

8.4.1. Νέα Έργα Υποδομών

Στόχος του Πανεπιστημίου είναι η κάλυψη των αναγκών του σε κτηριακές υποδομές, ει δυνατόν αποκλειστικά, με ιδιόκτητα κτήρια, ώστε να μειωθεί στο ελάχιστο η δαπάνη για μισθώσεις κτηρίων.

Στο πλαίσιο αυτό

- έχει δρομολογηθεί η κατασκευή του **κτηρίου της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών**. Το έργο έχει ενταχθεί στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί από πόρους του ΕΣΠΑ. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 9.110.697 € και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2015.
- έχει δημοπρατηθεί και υπογράφεται η σχετική σύμβαση μέχρι το τέλος του χρόνου, το έργο **«Αποκατάσταση κτηρίου Β' κτηριακού συγκροτήματος Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Ρόδο»**, που θα καλύψει, κατά μεγάλο μέρος, τις ανάγκες της τοπικής πανεπιστημιακής μονάδας. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 9.358.244 € και χρηματοδοτείται από το ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου.
- έχει παραχωρηθεί από την ΚΕΔ το **στρατόπεδο, πρώην ΠΙΚΠΑ, στη Ρόδο**, το οποίο αποτελεί συνέχεια του οικοπέδου, όπου βρίσκονται τα κτήρια του Πανεπιστημίου. Από το 2012 θα δρομολογηθεί η εκπόνηση των μελετών για την ανακαίνιση των κτηρίων του στρατοπέδου, που θα καλύψουν πλήρως τις κτηριακές ανάγκες της πανεπιστημιακής μονάδας.
- έχουν ολοκληρωθεί και θα λειτουργήσουν από τον Φεβρουάριο του 2012 οι **Φοιτητικές Κατοικίες Σάμου**. Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το Π.Ε.Π. Βορείου Αιγαίου, στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. Το κόστος του ανήλθε σε 7.769.210 €.
- έχει δρομολογηθεί η κατασκευή των **Φοιτητικών Κατοικιών Μυτιλήνης**. Το έργο έχει ενταχθεί στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου, προκειμένου να χρηματοδοτηθεί από πόρους του ΕΣΠΑ. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 8.597.550€ και αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το 2015.
- δρομολογείται η ένταξη στο ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου της αγοράς κτηρίου προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως **Φοιτητικές Κατοικίες στη Ρόδο**.
- διεκδικούμε το Ξενία Χίου καθώς και το κτήριο του ΕΠΑΛ επίσης στο ίδιο νησί.

8.5 Υποδομές δικτύωσης και ηλεκτρονικής υποστήριξης

Περιγραφή δικτύου τηλεπικοινωνιών

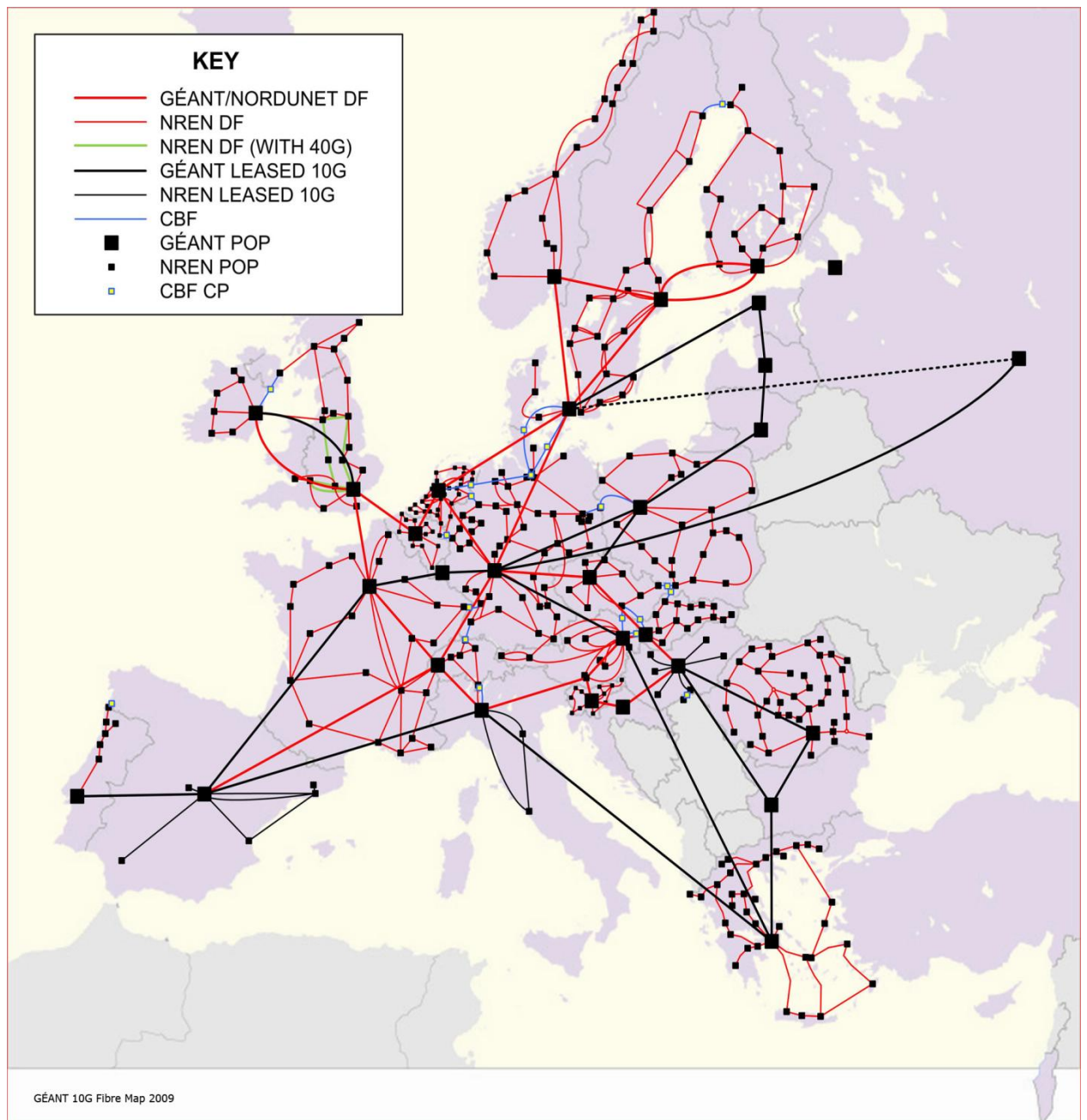
Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει υλοποιηθεί το μεγαλύτερο σε έκταση Πανεπιστημιακό Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο, καλύπτοντας και τα έξι από τα νησιά του ομώνυμου αρχιπελάγους στα οποία λειτουργούν τα προπτυχιακά και μεταπτυχιακά τμήματά του. Μέσω του τηλεπικοινωνιακού δικτύου, καλύπτεται το σύνολο των υπηρεσιών Δεδομένων και Τηλεφωνίας.

Η εκπαιδευτική - ερευνητική φύση του δικτύου αναδεικνύεται με την εκτεταμένη χρήση του από τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά εργαστήρια των Σχολών, τα εργαστήρια προσωπικών υπολογιστών, τα γραφεία Διδασκόντων και Ερευνητών, τις αίθουσες πολυμέσων, τις αίθουσες τηλεκπαίδευσης καθώς και τη βιβλιοθήκη του Ιδρύματος, στο σύνολο των νησιών.

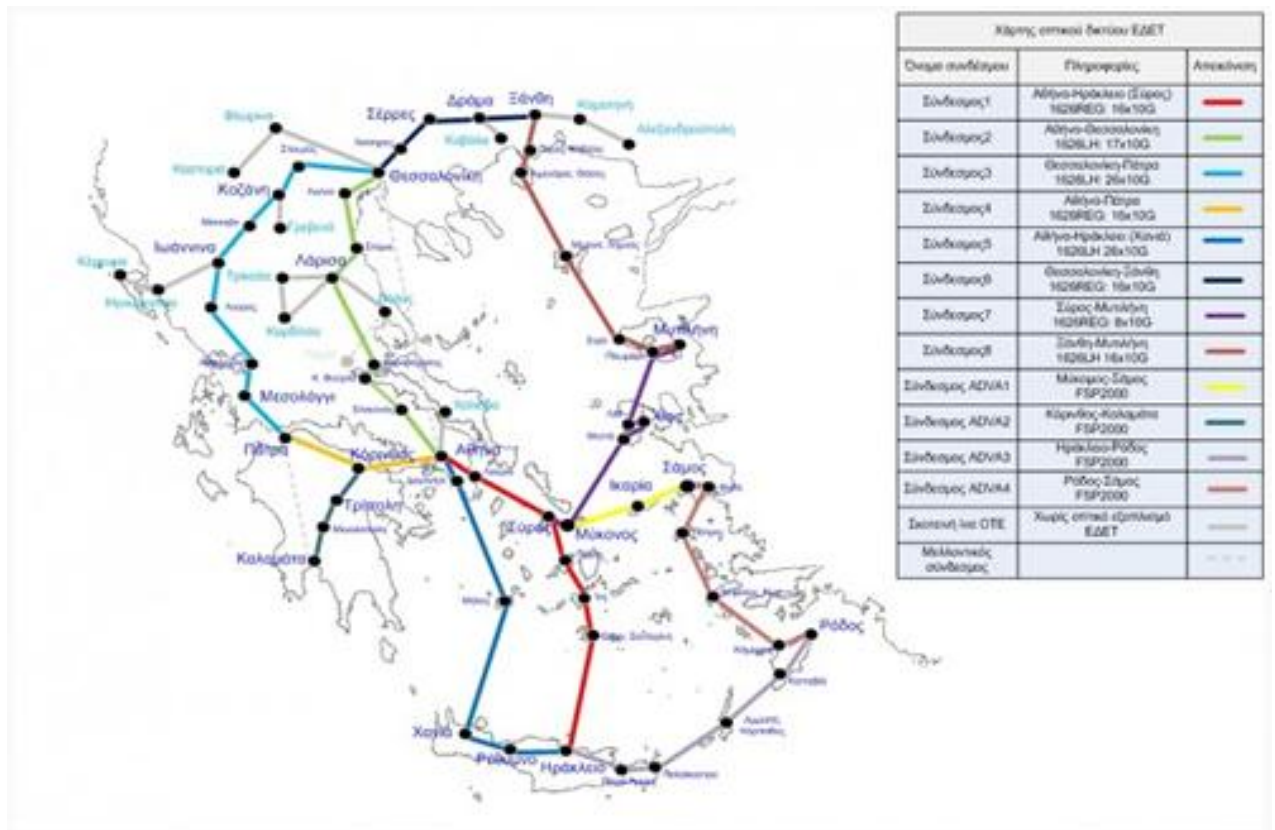
Τη διαχείρισή του Δικτύου έχει αναλάβει η Διεύθυνση Πληροφορικής και Επικοινωνιών, σε συνεργασία με τα Περιφερειακά Τμήματα Πληροφορικής, μεριμνώντας συνεχώς ώστε να διατηρεί το Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο του Ιδρύματος στην αιχμή της τεχνολογίας για την υποστήριξη του Ακαδημαϊκού & Ερευνητικού έργου του.

Δίκτυο Δεδομένων

Το δίκτυο δεδομένων του Πανεπιστημίου συνδέεται με το Ευρωπαϊκό Ερευνητικό Δίκτυο Geant μέσω του Εθνικού Δικτύου Έρευνας & Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ)

Εικόνα 1 – Τοπολογία δικτύου ΓÉΑΝΤ

Εικόνα 2 – Τοπολογία δικτύου ΕΔΕΤ

και μπορεί να χωριστεί ιεραρχικά σε Δίκτυο Κορμού, Δίκτυο Διανομής και Δίκτυο Πρόσβασης.

Αναλυτικά:

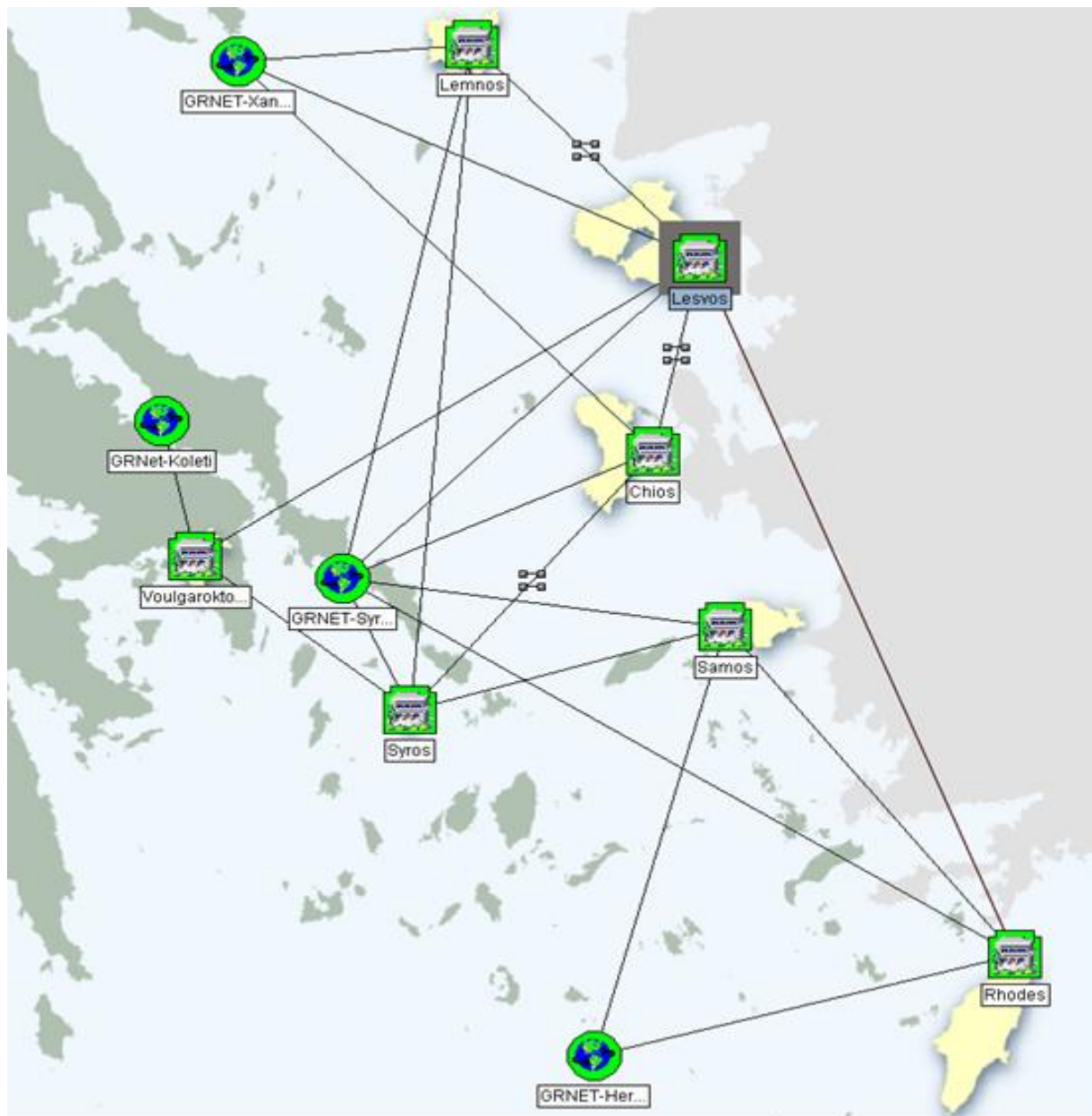
Κύρια σύνδεση με το ΕΔΕΤ

Το ΕΔΕΤ παρέχει στο κεντρικό τηλεπικοινωνιακό κόμβο κάθε Πανεπιστημιακής Μονάδας/νησιού ευρυζωνική σύνδεση με υψηλή αξιοπιστία και ταχύτητα μετάδοσης τουλάχιστον 1 Gbit (με δυνατότητα επέκτασης στα 10 Gbit). Οι συνδέσεις παρέχονται πάνω από το δίκτυο οπτικής πολυπλεξίας (wavelength division multiplexing - WDM) του ΕΔΕΤ, μεταξύ του αντίστοιχου συνοριακού δρομολογητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του τοπικού κόμβου του ΕΔΕΤ. Οι συνδέσεις παρέχονται χωρίς κόστος για το Πανεπιστήμιο.

Δίκτυο Κορμού

Το σύνολο των συνοριακών δρομολογητών κάθε κόμβου/νησιού του Πανεπιστημίου Αιγαίου αποτελούν το δίκτυο κορμού. Η διασύνδεση των

δρομολογητών επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας τεχνολογίες Dot1Q Tunneling. Η δρομολόγηση των πακέτων προς το ΕΔΕΤ γίνεται με την βοήθεια του πρωτοκόλλου BGP-v4, καθώς το πανεπιστήμιο διαθέτει δικό του Autonomous System (AS 8617). Για την εσωτερική δρομολόγηση χρησιμοποιούνται OSPF και OSPFv3.

Εικόνα 3 – Τοπολογία δικτύου Κορμού Πανεπιστημίου Αιγαίου

Δίκτυο Διανομής

Σε όσα νησιά υπάρχουν αυξημένες ανάγκες και υπάρχουν ομάδες γειτονικών κτιρίων έχει υλοποιηθεί δίκτυο διανομής υψηλής ταχύτητας με το οποίο μεταξύ άλλων υλοποιείται εναλλακτική όδευση για τις περιπτώσεις βλάβης/διακοπών όπου

είναι εφικτό. Το δίκτυο διανομής υλοποιείται μέσω δρομολογητών και μεταγωγέων (switches) τεχνολογίας Ethernet (Fast / Gigabit) και ATM. Οι συνδέσεις υψηλών ταχυτήτων υλοποιούνται κατά περίπτωση μέσω:

- οπτικών ινών
- Οπτικών ασύρματων ζεύξεων (Laserbeam)

Δίκτυο Πρόσβασης

Το δίκτυο πρόσβασης συνδέει κάθε ένα από τα κτίρια του πανεπιστημίου Αιγαίου με τα κτίρια του Δικτύου Διανομής.

Οι τεχνολογίες με τις οποίες επιτυγχάνονται οι συνδέσεις αυτές, εξαρτώνται από την γενικότερη χρήση του κτιρίου, το πλήθος των χρηστών, την γεωγραφική θέση του, την πιθανή ενσωμάτωση του στο Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών των αντίστοιχων δήμων (πλην Σάμου, Λήμνου), και βέβαια τους περιορισμούς που επιβάλλονται από ειδικές καταστάσεις. Συγκεκριμένα οι τεχνολογίες είναι:

- Baseband Modems
- Long Reach Ethernet
- Καλώδια οπτικών ινών
- Καλώδια χαλκού
- Metro Ethernet
- WiFi
- Οπτικών ασύρματων ζεύξεων (Laserbeam)
- ADSL (φDSL)

Οι κόμβοι του δικτύου πρόσβασης κάθε κτιρίου αποτελούνται από κυρίως από δρομολογητές και μεταγωγείς Ethernet και σε αυτούς συνδέονται οι πρίζες δικτύου των χρηστών, μέσω της οριζόντιας δομημένης καλωδίωσης.

Η οριζόντια καλωδίωση είναι Unshielded Twisted Pair (UTP) κατηγορίας 5 ή 5e, (στα παλαιότερα κτίρια) καθώς και κατηγορίας 6 (στα νεοαποκτηθέντα κτίρια) σύμφωνα με το πρότυπο EIA/TIA 568-A και απολήγει σε επίτοιχες πρίζες. Μέσω αυτών των πριζών οι χρήστες αποκτούν πλήρη πρόσβαση στο δίκτυο του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Τα πρωτόκολλα που υποστηρίζονται είναι το IPv4 Unicast και multicast, και

σε περιορισμένα κτίρια που έχουν κατάλληλο εξοπλισμό υποστηρίζεται το νέο πρωτόκολλο IPv6.

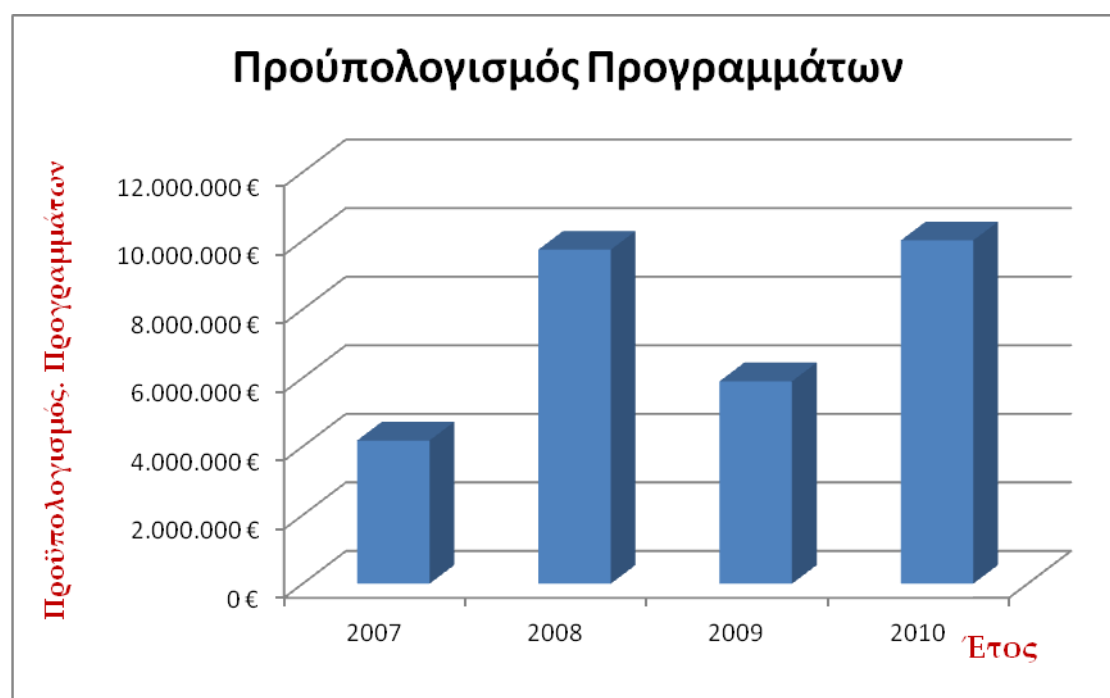
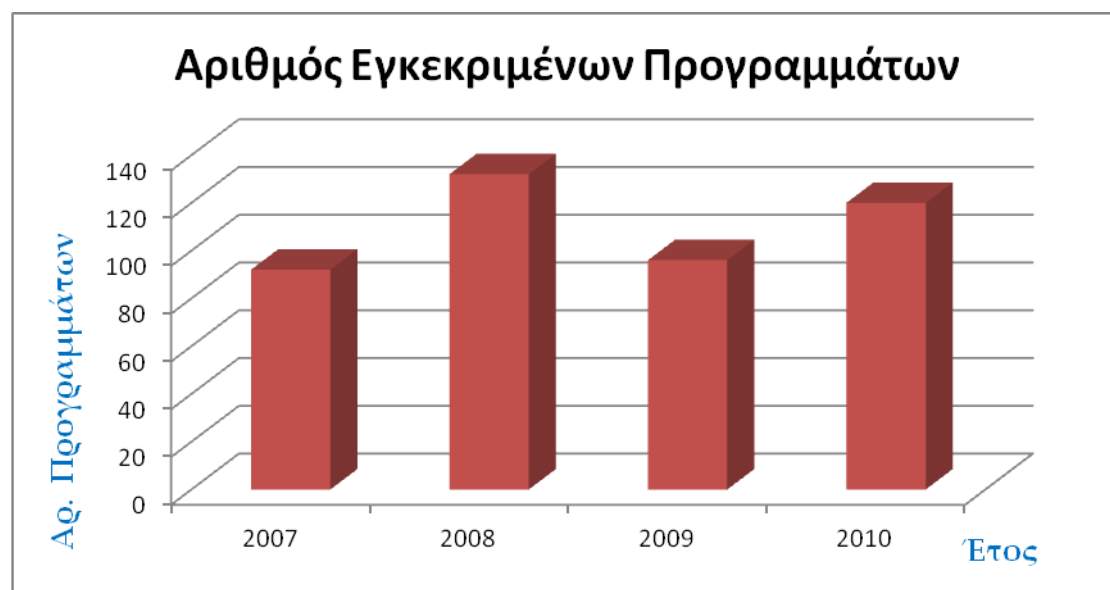
Δίκτυο Τηλεφωνίας

Σήμερα στο πανεπιστήμιο το δίκτυο τηλεφωνίας υλοποιείται από 2 διαφορετικά αλλά διασυνδεδεμένα συστήματα. Το ένα πεπαλαιωμένο σύστημα αποτελείται από ένα σύνολο 11 παραδοσιακών τηλεφωνικών κέντρων που λειτουργεί από το 1997. Τα κέντρα αυτά είναι τοποθετημένα στα κτίρια με τους περισσότερους χρήστες, ενώ για την παροχή τηλεφωνίας στα μικρότερα κτίρια χρησιμοποιούνται τεχνολογίες PCM με τις οποίες όμως για κάθε 11 χρήστες απαιτείται μίσθωση ευθειών από τον ΟΤΕ. Το δεύτερο σύστημα τηλεφωνίας στηρίζεται στην πρόσφατη τεχνολογία VoIP (Voice over IP) μέσω των αντίστοιχων διατάξεων και συσκευών και εκμεταλλεύεται το υπάρχον δίκτυο δεδομένων πάνω από το οποίο παρέχει προηγμένες, ολοκληρωμένες και βελτιωμένες υπηρεσίες τηλεφωνίας. Το συγκεκριμένο σύστημα τηλεφωνίας προϋποθέτει δίκτυο ικανοποιητικών ταχυτήτων και υπηρεσίες QoS για την σωστή λειτουργία του. Η σημερινή κατάσταση όσο αφορά στον εξοπλισμό και τις συνδέσεις των περιφερειακών κτιρίων, επιτρέπει την λειτουργία τηλεφώνων μέσω VoIP μόνο σε ένα μικρό μέρος αυτών. Τα δύο συστήματα είναι διασυνδεδεμένα τόσο μεταξύ τους όσο και μεταξύ των νησιών του πανεπιστημίου Αιγαίου πάνω από το δίκτυο δεδομένων, μέσω των ATM switches. Η δυνατότητα αυτή επιτρέπει την δωρεάν εσωτερική επικοινωνία μεταξύ οποιουδήποτε των χρηστών του πανεπιστημίου Αιγαίου. Κύριος εξωτερικός πάροχος τηλεφωνίας είναι ο ΟΤΕ μέσω συνδέσεων σε κάθε νησί.

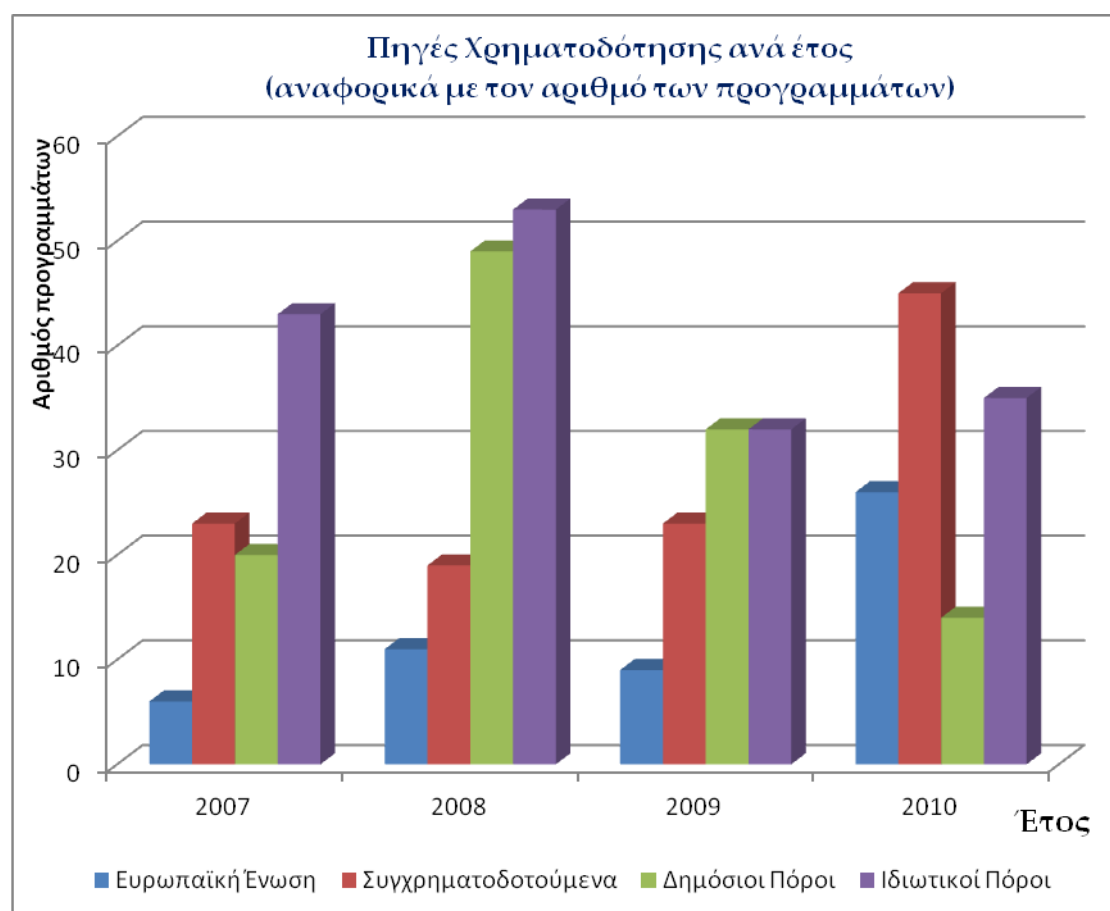
8.6 Οικονομικά στοιχεία Ειδικού Λογαριασμού Έρευνας

Έτος	2007	2008	2009	2010
Αριθμός Εγκεκριμένων Προγραμμάτων	92	132	96	120
Προϋπολογισμός	4.175.889 €	9.738.983 €	5.902.296 €	10.009.824 €

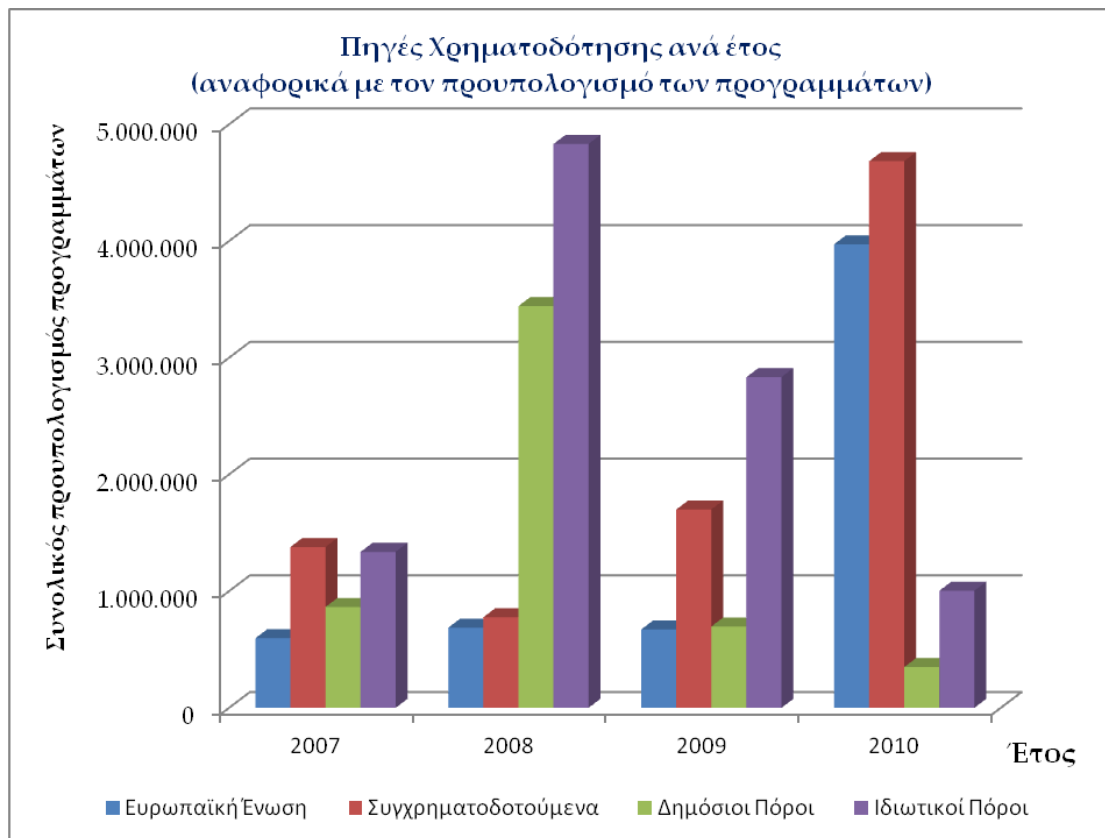

Τέλος, οι πίνακες και τα διαγράμματα που ακολουθούν παρουσιάζουν στοιχεία αναφορικά με τις πηγές χρηματοδότησης, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά, που έχουν αξιοποιηθεί κατά τα τελευταία τέσσερα έτη 2007- 2010.

Πηγές χρηματοδότησης	2007	2008	2009	2010
Ευρωπαϊκή Ένωση	6	11	9	26
Συγχρηματοδοτούμενα	23	19	23	45
Δημόσιοι Πόροι	20	49	32	14
Ιδιωτικοί Πόροι	43	53	32	35
Σύνολο	92	132	96	120

Πηγές χρηματοδότησης	2007	2008	2009	2010
Ευρωπαϊκή Ένωση	596.471,00	687.197,50	671.355,30	3.972.809,56
Συγχρηματοδοτούμενα	1.378.470,62	776.502,98	1.699.669,97	4.684.485,40
Δημόσιοι Πόροι	864.333,17	3.443.090,73	697.271,70	349.244,67
Ιδιωτικοί Πόροι	1.336.614,21	4.832.192,01	2.833.999,03	1.003.283,90
Σύνολο	4.175.889,00	9.738.983,22	5.902.296,00	10.009.823,53

8.7. Τρέχοντα Ιδρυματικά Προγράμματα

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		
	ΕΡΓΟ	Προϋπολογισμός
1	ΔΑΣΤΑ	251.660,00 €
2	Γραφείο Διασύνδεσης	286.535,51 €
3	Πρακτική Άσκηση - Κεντρική Δράση	177.053,49 €
4	Πρακτική Άσκηση Τμημάτων	2.027.015,61 €
5	Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας	360.407,55 €
6	ΜΟΔΙΠ	400.000,00 €
7	Απλοποίηση Διοικητικών Διαδικασιών Ειδικού Λογαριασμού Έρευνας Πανεπιστημίου Αιγαίου	298.136,00 €
8	Απλούστευση και Ηλεκτρονικοποίηση Διοικητικών Διαδικασιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου	528.780,00 €
9	Ανάπτυξη Οδικού Χάρτη για την αναβάθμιση της λειτουργίας των Διοικητικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου	30.000,00 €
10	Πολυνησιωτικότητα Α Φάση	6.226.787,00 €
12	ΨΣ-Φοιτητολόγιο	301.850,00 €
13	ΨΣ-Βιβλιοθήκη	606.000,00 €
14	ΨΣ-Alumni*	168.000,00 €
		11.662.225,16 €

ΕΡΓΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΠΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΤΗ ΛΗΜΝΟ	972.230,00
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	1.285.000,00
ΠΕΠ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΕ ΛΕΣΒΟ, ΧΙΟ ΚΑΙ ΣΑΜΟ	3.115.081,60
ΠΕΠ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΣΕ ΡΟΔΟ ΚΑΙ ΣΥΡΟ	2.000.000,00

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ:
Οι προκλήσεις ενός Πολυνησιωτικού, Ακριτικού Πανεπιστημίου

8.8 Ερευνητικά Εργαστήρια

- Εργαστήριο Ποιότητας Υδάτων και Αέρα
- Εργαστήριο Διαχείρισης Αποβλήτων
- Εργαστήριο Διαχείρισης Ενέργειας
- Εργαστήριο Υδατικών Οικοσυστημάτων
- Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης
- Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής και Επικοινωνίας
- Εργαστήριο Τοπικής & Νησιωτικής Ανάπτυξης
- Εργαστήριο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Οικονομικών του Περιβάλλοντος
- Εργαστήριο Επιχειρησιακής Περιβαλλοντικής Πολιτικής & Διαχείρισης
- Εργαστήριο Δυναμικής Ωκεανογραφίας και Κλιματολογίας
- Εργαστήριο Αριθμητικών Προσομοιώσεων
- Εργαστήριο Θαλάσσιας Βιογεωχημείας
- Εργαστήριο Θαλάσσιας Βιολογίας και Οικολογίας
- Εργαστήριο Διαχείρισης Αλιευτικών Πόρων και Υδατοκαλλιεργειών
- Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης
- Εργαστήριο Μικροβιολογίας
- Εργαστήριο Θαλάσσιων Γεωλογικών Διεργασιών & Ακτομηχανικής
- Εργαστήριο Ενόργανης Ανάλυσης και Χημικών Διεργασιών
- Εργαστήριο Σταθμού Πεδίου Σκάλας Καλλονής
- Ερευνητική Ομάδα Θαλάσσιας Βιολογίας και Οικολογίας
- Εργαστήριο Βιογεωγραφίας και Οικολογίας
- Εργαστήριο Γεωγραφίας Φυσικών Καταστροφών
- Εργαστήριο Χαρτογραφίας και Γεωπληροφορικής
- Εργαστήριο Χωρικής Ανάλυσης, Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών και Τηλεπισκόπησης
- Εργαστήριο Ανάλυσης και Σχεδιασμού Τοπίου
- Εργαστήριο Δορυφορικής Μετεωρολογίας και Κλιματολογίας
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Γεωμορφολογίας και Περιβαλλοντικής Γεωλογίας
- Εργαστήριο Μετακινήσεων Πληθυσμών (ΕΜΕΠ)
- Εργαστήριο Οικονομικής Γεωγραφίας, Περιφερειακής Ανάπτυξης και Χωροταξικού Σχεδιασμού
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Φυσικών και Υπολογιστικών Επιστημών (ΕΕΦΥΕ)
- Εργαστήριο Εικόνας, Ήχου και Πολιτιστικής Αναπαράστασης
- Εργαστήριο Πολιτισμικών Πληροφοριακών Συστημάτων
- Εργαστήριο Διαχείρισης Πολιτισμικής Κληρονομιάς
- Εργαστήριο Μουσειολογίας
- Εργαστήριο Νεολαίας και ΜΜΕ

- Εργαστήριο Ευφύων Πολυμέσων και Εικονικής Πραγματικότητας
- Εργαστήριο Εκπαίδευσης από Απόσταση
- Εργαστήριο Κοινωνικής και Ψηφιακής Πολιτισμικής Τεκμηρίωσης
- Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Ελευθέρου Χρόνου και του Αθλητισμού
- Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Εργασίας και της Τεχνολογίας

- Εργαστήριο Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών
- Εργαστήριο Εθνογραφίας
- Εργαστήριο Ιστορίας

- Εργαστήριο Μελετών της Οικογένειας και της Συγγένειας (ΕΜΟΣ)
- Εργαστήριο Ποσοτικών Μεθόδων
- Εργαστήριο Τουριστικών Ερευνών και Μελετών
- Εργαστήριο εφαρμογής νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην πολυμορφική και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και κατάρτιση (Επωνυμία: ΙΡΙΣ)
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής
- Εργαστήριο Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών, Γεωοικονομίας και Γεωπολιτικής
- Εργαστήριο Στρατηγικής στις Μεταφορές και στην Ναυτιλία
- Εργαστήριο Ναυτιλιακής Πληροφορικής
- Εργαστήριο Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων και Συστημάτων Θαλασσιών Μεταφορών
- Εργαστήριο Διοίκησης Ναυτιλιακών & Λιμενικών Επιχειρήσεων
- Εργαστήριο Διοίκησης Επιχειρήσεων και Λήψης Αποφάσεων
- Εργαστήριο Συστημάτων Σχεδιασμού, Παραγωγής & Λειτουργιών
- Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Οικονομικής και Τεχνολογίας (Centre for Applied Economics and Technology Studies, ECO-TECH)
- Εργαστήριο Ψηφιακής Τυπογραφίας και Μαθηματικών Εφαρμογών
- Εργαστήριο Διδακτικής Μαθηματικών και Ποσοτικών Μεθόδων
- Εργαστήριο Ομάδων και Τελεστών
- Εργαστήριο Συστημάτων Υπολογιστών και Επικοινωνιών
- Εργαστήριο Ασφάλειας Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων
- Εργαστήριο Τεχνητής Νοημοσύνης και Στήριξης Αποφάσεων
- Εργαστήριο Πληροφοριακών Συστημάτων
- Εργαστήριο Βάσεων Δεδομένων
- Εργαστήριο Ιατρικής Πληροφορικής
- Ερευνητικές Ομάδες Τμήματος ΜΠΕΣ
- Ερευνητική Δραστηριότητα σε Αλγόριθμους και Πολυπλοκότητα
- Ερευνητική Δραστηριότητα σε Μαθηματική Φυσική

- Εργαστήριο Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών
  - Εργαστήριο Στατιστικής και Ανάλυσης Δεδομένων
  - Εργαστήριο Μαθηματικών, Διδακτικής τους και Πολυμέσα
  - Εργαστήριο Καλλιτεχνικής και Πολιτισμικής Παιδείας
  - Εργαστήριο Γλωσσολογίας
  - Εργαστήριο Φυσικών Επιστημών
  - Εργαστήριο Ιστορίας και Κοινωνικών Επιστημών (Ε.Ι.Κ.Ε.)
  - Ερευνητικές Ομάδες Τμήματος Π.Τ.Δ.Ε.
  - Εργαστήριο Μαθησιακής Τεχνολογίας και Διδακτικής Μηχανικής
  - Εργαστήριο Εκπαιδευτικών και Κοινωνικών Ερευνών
  - Εργαστήριο Παιδαγωγικών και Ψυχολογικών Ερευνών και των Εφαρμογών τους
  - Εργαστήριο Παιδικού Βιβλίου, Λόγου και Θεατρικού Παιχνιδιού
  - Εργαστήριο Πειραματικής Ψυχολογίας, Ψυχομετρικών Ερευνών και Κλινικών Εφαρμογών
-
- Εργαστήριο Αρχαιομετρίας
  - Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας
  - Εργαστήριο Γλωσσολογίας Νοτιοανατολικής Μεσογείου
  - Εργαστήριο Πληροφορικής
  - Εργαστήριο Μεσογειακής Πολιτικής
  - Εργαστήριο Σχεδίασης Διαδραστικών Συστημάτων
-
- Εργαστήριο Σχεδιασμού και Ανάλυσης με Ηλεκτρονικό Υπολογιστή: Computer Aided Design & Engineering (CAD/CAE)
  - Ερευνητικές Ομάδες Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων

9 Η Αριστεία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Τα Επιτεύγματα Αριστείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου περιλαμβάνουν δράσεις σε τομείς όπως διδασκαλία, εκπαίδευση, βασική και εφαρμοσμένη έρευνα, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονικό εμπόριο, ανθρωπιστικές και αρχαιολογικές επιστήμες, συμμετοχή σε διεθνείς οργανισμούς κ.ά. Μπορεί να είναι αποτέλεσμα ατομικής ή ομαδικής εργασίας και έχουν βραβευθεί ή διακριθεί από Εθνικό ή Διεθνή Φορέα.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται βραβεύσεις, διακρίσεις, δράσεις αριστείας των πειραματικών σχολείων του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ΠΑ), αξιόλογες δράσεις αλλά και προσωπικές διακρίσεις μελών ΔΕΠ του Ιδρύματος.

A. Επιτεύγματα Αριστείας και Φοιτητές

1. Βραβεύσεις

(2011) «Εθνικός Διαγωνισμός ECOTROPHELIA 2011»

Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του ΠΑ και Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών

(2010) «1ος Πανελλήνιου Φοιτητικός Διαγωνισμός Καινοτομίας στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση WeGov 2010»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

(2010) «Young European Arena of Research 2010»

Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του ΠΑ

(2010) Πανελλήνιος «Ανοιχτός Διαγωνισμός Ιδεών: Σχεδιασμός Ψηφιακού Αναγνώστη Βιβλίων και Συνοδευτικής Πλατφόρμας διαχείρισης Περιεχομένου»

Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του ΠΑ

(2009) «2ος Φοιτητικός Διαγωνισμός Ψηφιακής Καινοτομίας για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο (e-innovation 2009)»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

2. Διακρίσεις

(2010) «Wegon 2010»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

(2010) «Wegon 2010»

Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης του ΠΑ

(2010) «Ennovation 2010 Ψηφιακής Καινοτομίας για το Ηλεκτρονικό Επιχειρείν»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

(2009) «2ος Φοιτητικός Διαγωνισμός Ψηφιακής Καινοτομίας για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο (e-novation 2009)»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

(2008) «Global Management Challenge»

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ

B. Επιτεύγματα Αριστείας Ακαδημαϊκού Προσωπικού

1. Ακαδημαϊκή Αριστεία

(2011) Νησιωτικότητα

Τίτλος δράσης: Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου μέλος του Δικτύου Αριστείας Νησιωτικών Περιοχών (R.E.T.I.) (Réseau d'Excellence des Territoires Insulaires- R.E.T.I.- Excellence Network of the Island Territories – E.N.I.T.)).

Συντελεστές: Πανεπιστήμιο Αιγαίου- Επικ. Καθηγητής Γ. Σπιλάνης

2. Αριστεία

(2011) Ποιότητα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

Τίτλος Δράσης: Labeling ελληνογαλλικού ΠΜΣ «BIODIV»

Τίτλος διάκρισης: Σήμανση Αριστείας από το Mediterranean Office for Youth (MOY)

Συντελεστές: Γ. Τσιρτσής, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας του Πανεπιστημίου Αιγαίου

(2009) Εφαρμοσμένη έρευνα

Τίτλος Δράσης: Διαδραστική πολιτισμική εφαρμογή για την προβολή του μουσικού πολιτισμού στο Βόρειο Αιγαίο.

Τίτλος διάκρισης: Αριστεία

Συντελεστές: Εργαστήριο Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης, Διευθυντής Σ. Χτούρης, Καθηγητής Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου

3. Τιμητική Διάκριση

(2009) Ποιοτική Εφαρμογή Προγραμμάτων Τηλεδιάσκεψης στα ΑΕΙ

Τίτλος Δράσης: Βράβευση ποιότητας στην Τηλεκπαίδευση, 2009.2009 Award for Quality in e-learning

Τίτλος διάκρισης: Τιμητική διάκριση

Συντελεστές: Χ.Βιτσιλάκη, Καθηγήτρια, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου

4. Βραβεύσεις

(2010) Βασική έρευνα στην πολιτική οικονομία

Τίτλος διάκρισης: Βραβείο William Kapp Prize 2010-Evolutionary Political Economy

Συντελεστές: Γ. Λιάγκουρας Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης του ΠΑ

(2010) Πρότυπη εφαρμογή στο πεδίο ICT's- κινητή τηλεφωνία

Τίτλος Δράσης: Ε.Α.Ρ.Τ.Η. Πρότυπη εφαρμογή στην πλατφόρμα android

Τίτλος διάκρισης: 2ο βραβείο στον Πανελλήνιο διαγωνισμό της HTC Hellas για ανάπτυξη εφαρμογών στην πλατφόρμα Android (κατηγορία Νέα & Καιρός).

Συντελεστές: Α. Λουκάς, Δ. Δαμόπουλος, Σ.-Α. Μενεσίδου, Μ.-Ε. Σκαρκαλά, μεταπτυχιακοί φοιτητές του Τμήματος Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων του ΠΑ, σε συνεργασία με τον Λέκτορα Γ. Καμπουράκη.

(2010) Ποιότητα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

Τίτλος Δράσης: Ακαδημαϊκές και ερευνητικές δραστηριότητες για τη συνεργασία μεταξύ των Μεσογειακών Κρατών

Τίτλος διάκρισης: Κοινοβουλευτική Διάσκεψη της Μεσογείου (PAM), 2010

Συντελεστές: Ιωάννης Σειμένης καθηγητής, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος

(2001, 2010) Πρωτοποριακή Έρευνα στη Βιοποικιλότητα

Τίτλος Δράσης: Biodiversity Ecological Processes in Terrestrial Ecosystems (BIODEPTH)

Τίτλος διάκρισης: Ευρωπαϊκό Βραβείο έρευνας Descartes 2001 και Υποψήφιος για το European Science Foundation Award 2010

Συντελεστές: Αντρέας Τρούμπης, Καθηγητής, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

(2010) Ανθρωπιστικές και Αρχαιολογικές Επιστήμες

Τίτλος διάκρισης: COSTA NAVARINO - International Archaeometry Award

Συντελεστές: Ιωάννης Λυριτζής, Καθηγητής, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Διευθυντής Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας

(2009) Εφαρμοσμένη έρευνα

Τίτλος Δράσης: Σχολικοί Χάρτες

Τίτλος διάκρισης: Διεθνές Βραβείο Σχολικών Χαρτών

Συντελεστές: Ερευνητικό Εργαστήριο Χαρτογραφία και Γεωπληροφορικής, Νικόλαος Σουλακέλλης, Καθηγητής, Τμήμα Γεωγραφίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

(2009) Εφαρμοσμένη Έρευνα

Τίτλος Δράσης: Ανάλυση δεδομένων Netflix Prize

Τίτλος διάκρισης: 2η θέση για το βραβείο ανάλυσης δεδομένων

Συντελεστές: Ομάδα "The Ensemble" αποτελούμενη από ομάδα φοιτητών του Τμήματος Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης του ΠΑ με υπεύθυνο τον κ. Αμπαζή,

Επίκ. Καθηγητή του Τμήματος και τις ομάδες "Grand Prize Team" και "Vandelay Industries".

(2009) Βασική και Εφαρμοσμένη Έρευνα

Τίτλος Δράσης: Ανερχόμενους Διακριθέντες Μελετητές

Τίτλος διάκρισης: Βράβευση ως ένας από τους 4 παγκοσμίως Emerging Scholars of Distinction της Διεθνούς Ακαδημίας Μελετών Τουρισμού

Συντελεστές: Α. Παπαθεοδώρου, Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Αιγαίου

(2008) Βασική και Εφαρμοσμένη Έρευνα

Τίτλος διάκρισης: Maritime Economics & Logistics- Best Paper Award 2008

Συντελεστές: Θ. Πάλλης, Καθηγητής, Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου

(2008) Τίτλος διάκρισης: Βραβείο καλύτερου άρθρου για το άρθρο «Exploiting the Cloning Capacity of Mobile Agents for Cost-Effective Data fusion in Wireless Sensor Networks» που παρουσιάστηκε στο 13th IEEE Symposium on Computers and Communications (ISCC'08).

Συντελεστές: Δαμιανός Γαβαλάς, Επίκουρος Καθηγητής στην Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας

(2006, 2007, 2008) Τεχνολογική καινοτομία στην αξιοποίηση φυσικών πόρων/αφαλάτωση

Τίτλος Δράσης: Πλωτή Αυτόνομη Οικολογική και Αποδοτική Μονάδα Αφαλάτωσης - ΕΠΑΝ έργο ΦΠ-46

Τίτλοι διάκρισης:

- EU Regions Committee Lloyd's committee 2006 – 2007
- Καλή πρακτική έργων ΕΠΑΝ, Υπουργείο Ανάπτυξης/ Best Practice of EPAN Projects, Ministry of Development
- Βραβείο Regiostrars Awards 2008, Ευρωπαϊκή Ένωση/ Regiostrars Awards 2008, European Union
- 2006 Lloyd's List Award for Maritime Innovation/ 2006 Lloyd's List Award for Maritime Innovation
- Υποψηφιότητα (στους 3 τελικούς διεκδικητές) βραβείου Πράσινης Επιχειρηματικότητας ΣΕΒ

Συντελεστές: Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ν. Νικητάκος, Καθηγητής, Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου, Επιστημονική ομάδα: Λίλας Θ., Λίτινας Ν., Γεωργούλης Γ., Δάγκινης Ι.

(2006) Έρευνα στο χώρο των γνωστικών επιστημών στη μουσική

Τίτλος Δράσης: ESCOM Young Researcher Award

Τίτλος διάκρισης: Young Researcher Award (Βραβείο Νέου Ερευνητή)

Συντελεστές: Θ. Κουτσουπίδου, Διδάσκουσα του Τμήματος Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου

(2005) Risk Assessment

Τίτλος διάκρισης: Βραβείο καλύτερου άρθρου στο συνέδριο International Congress of Coastal and Marine Tourism

Συντελεστές: Ν. Νικητάκος, Καθηγητής, Τμήμα Ναυτιλίας & Επιχειρηματικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου

(2004) Βιομηχανικός Σχεδιασμός

Τίτλος διάκρισης: 2ος Διεθνής Διαγωνισμός Βιομηχανικού Σχεδίου Επίπλων Γραφείου, της εταιρείας Δρομέας.

Συντελεστές:

Συντελεστές: DPSD 2000, 18 φοιτητές και φοιτήτριες του Τμήματος Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων του ΠΑ, υπό την καθοδήγηση του ΕΕΔΙΠ Δ. Παπαδόπουλου.

5. Διακρίσεις

(2009) Ίδρυση Νέου Προπτυχιακού Τμήματος

Τίτλος Δράσης: «Ίδρυση του Τμήματος Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού»

Η ίδρυση του Τμήματος Οικονομικής και Διοίκησης Τουρισμού έρχεται να καλύψει το κενό που υπήρχε στην ελληνική εκπαίδευση σε τουριστικές σπουδές και συγχρόνως να ολοκληρώσει την κάθετη διάρθρωση των σπουδών στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο, στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

(2009) Εφαρμοσμένες Φυσικές επιστήμες

Τίτλος διάκρισης: Ακαδημαϊκός Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών

Συντελεστές: Ιωάννης Λυριτζής, Καθηγητής, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Διευθυντής Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας

(2002) Ευρωπαϊκές σπουδές

Τίτλος Δράσης: Διδασκαλία, έρευνα και οργάνωση των Ευρωπαϊκών σπουδών στο ελληνικό και ακαδημαϊκό χώρο

Τίτλος διάκρισης: Ευρωπαϊκή Έδρα Jean Monnet στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Ολοκλήρωση

Συντελεστές: Παναγιώτης Γρηγορίου, Αναπληρωτής Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας

(2000) Επιστημονικό και Διδακτικό Έργο

Τίτλος Δράσης: Διοργάνωση Κύκλου Σπουδών Jean Monnet στο αντικείμενο της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής.

Τίτλος διάκρισης: Χρηματοδότηση κύκλου σπουδών Jean Monnet

Συντελεστές: Αντρέας Τρούμπης, Καθηγητής, Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου και Μιχάλης Σκούρτος, Καθηγητής, Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστήμιο Αιγαίου

(1988) Εφαρμοσμένες ανθρωπιστικές επιστήμες

Τίτλος Δράσης: Μέθοδοι Χρονολόγησης στην Αρχαιολογία

Τίτλος διάκρισης: Έπαινος Ακαδημίας Αθηνών

Συντελεστές: Ιωάννης Λυριτζής, Καθηγητής, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Διευθυντής Εργαστηρίου Αρχαιομετρίας

Γ. Προσωπικές Διακρίσεις

1. Ο Καθηγητής Πάρις Τσάρτας είναι **Μέλος του Κέντρου Ερευνών Τουρισμού (Tourist Research Center, TRC)**. Το TRC είναι από τα σημαντικότερα Κέντρα Ερευνητικής Αριστείας στο χώρο του Τουρισμού παγκοσμίως. Μόνο τα μέλη τα οποία παρουσιάζουν ένα σημαντικό κομμάτι συνεισφοράς στον τομέα του τουρισμού μπορούν να γίνουν δεκτά από την Επιτροπή Επιλογής του TRC. Το Κέντρο δεν επιτρέπει παραπάνω από 25 μέλη συνολικά (3 μέλη ανά χώρα και 2 μέλη ανά κέντρο).
2. Ο Καθηγητής Αντρέας Τρούμπης ανακηρύχθηκε **Ιππότης της Γαλλικής Δημοκρατίας / Τάξη του Φοίνικα των Γραμμάτων (Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques)**, για την προσφορά και συμβολή του στην διάδοση του γαλλικού πολιτισμού αλλά και στην ανάπτυξη των ελληνογαλλικών ακαδημαϊκών σχέσεων (2008).
3. Ο Αναπληρωτής Καθηγητής Παναγιώτης Γρηγορίου ανακηρύχθηκε **Ιππότης της Γαλλικής Δημοκρατίας / Τάξη του Φοίνικα των Γραμμάτων (Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques)** με απόφαση του Πρωθυπουργού της Γαλλίας της 16.9.2005. Η απονομή αυτής της διάκρισης σημαίνει αναγνώριση του ακαδημαϊκού και επιστημονικού έργου του τιμηθέντος και γενικότερα της εκ μέρους του συμβολή στην καλλιέργεια και διάδοση του γαλλικού πολιτισμού και της γαλλικής γλώσσας (francophonie) στην Ελλάδα αλλά και στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο.
4. Η Καθηγήτρια Δασκαλοπούλου Σοφία ανακηρύχθηκε **Ιππότης της Γαλλικής Δημοκρατίας / Τάξη του Φοίνικα των Γραμμάτων (Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques)** (2005).
5. Ο Καθηγητής Ιωάννης Λυριτζής εκλέχτηκε ως **Αντεπιστέλλον Μέλος Ακαδημαϊκού από την Γαλλική Ακαδημία Επιστήμων, Γραμμάτων & Τεχνών Dijon**, για επιτεύγματα στις Φυσικές Επιστήμες Εφαρμοσμένες στις Ανθρωπιστικές Επιστήμες (2003).
6. Ο Καθηγητής Αντρέας Τρούμπης βραβεύτηκε με το **Μετάλλιο της Ακαδημίας Αθηνών** ως Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Ενημέρωσης (2001)

Δ. Δράσεις Αριστείας Πειραματικών Σχολείων του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Το Πειραματικό Λύκειο του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη, το 1^ο και 2^ο 6/θεσιο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο και το Ειδικό Σχολείο του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Ρόδο αποτελούν πλέον σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο του Ν3966/2011, Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία συνδεδεμένα με το Ίδρυμα. Τα Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία του Πανεπιστημίου Αιγαίου ανήκουν στα 15 Πειραματικά Λύκεια και τα 18 Πειραματικά Δημοτικά Σχολεία (το Ειδικό Σχολείο είναι το μοναδικό πανελληνίως), που κρίθηκαν ικανά να αναλάβουν το νέο τους ρόλο στην προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας στην πράξη και στην πειραματική εφαρμογή προγραμμάτων σπουδών, μεθόδων διδασκαλίας και καινοτόμων δράσεων. Η θετική αυτή εξέλιξη, πέρα από τη σαφή δικαίωση όλων των εμπλεκομένων –σχολείων και Πανεπιστημίου Αιγαίου- σηματοδοτεί το ξεκίνημα μιας νέας πορείας σ' ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον υψηλών απαιτήσεων και πολλαπλών προκλήσεων.

Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ρόδου του Πανεπιστημίου Αιγαίου

1ο Βραβείο Αειφόρου Σχολείου - 1ος Πανελλήνιος Διαγωνισμός της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού

2ο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ρόδου του ΠΑ

Καινοτομία Σχολικός Οδηγός (από το 2004-05)

Ειδικό Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ρόδου του ΠΑ

Ένας φορητός υπολογιστής για κάθε παιδί (από το 2010-11)

3/θεσιο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ρόδου του ΠΑ

Πειραματικό Λύκειο Μυτιλήνης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Βράβευση και Διάκριση (2009-2010)

Χρυσή Τομή και Μουσική - Πρόγραμμα e-twinning

Πειραματικό Λύκειο Μυτιλήνης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Διάκριση (2007-2008)

Ευρωπαϊκός Διαγωνισμός «50 years together in diversity: Sailing in the centennial»

Πειραματικό Γυμνάσιο Μυτιλήνης Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ανάπτυξη και Εφαρμογή Εργαλείων διδασκαλίας κι εκπαίδευσης στο Γυμνάσιο, σε συνεργασία με το Τμήμα Γεωγραφίας του ΠΑ.

PAM-INA : Perception, Attitude, Movement – Identity Needs Action

Ανάπτυξη εκπαιδευτικών εργαλείων που στοχεύουν στην αντίληψη και ανάπτυξη της ιδέας της Ευρωπαϊκής Ταυτότητας (European identity).

iGuess (Introducing GIS Use in Education in Several Subjects)

Εφαρμογή του προγράμματος iGuess από μαθητές Β΄ τάξης.

Digital.earth.eu.

Πρώθηση χρήσης γεωγραφικών εποπτικών μέσων στα σχολεία και την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών.